

GALERIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI

23. SLAVONSKI BIENNALE

13.12.2012. – 27.01.2013.

Biennale kao projekt

Danas su vidne pozicije s kojih se promatra suvremena umjetnička scena krajnje fragmentirane i beskrajno se umnažaju, a sama „umjetnička scena“ poput Borgesove je „pješčane knjige“, knjige bez početka i kraja. Umjetnost je fantazma putovanja bez početka i kraja, neodoljivi izazov i umjetnicima i onima koji čitaju tragove tog putovanja. U razaznavanju samih tragova danas se i „postmoderni pripovjedač“ i „postmoderni tumač“ koriste različitim obrascima i/ili „kriterijima kvalitete“, odnosno strategijama i taktikama kako „nevidljivo učiniti vidljivim“, a vidljivo nezaboravnim. Takav je fragment trenutka u kojem se prelamaju materijalni tragovi mentalnih putovanja, ekstaze sadašnjosti, fantazije prošlosti ili budućnosti i ovaj, 23. Slavonski biennale, manifestacija likovne i vizualne umjetnosti s tako respektabilnom tradicijom kontinuiteta.

U ime Odbora za izbor radova i dodjelu nagrada 23. Slavonskog biennala imam osobnu odgovornost reći nešto o samom načinu našeg rada u okviru danih propozicija, a čiji je funkcionalni rezultat produkcija reprezentativne slike Biennala u postavu izabranih od svih pristiglih radova. Biennalna je izložba sustav diskurzivnosti u svim svojim iskaznim mogućnostima i nemogućnostima, u vidljivosti i raspoznatljivosti onih umjetničkih radova koji se izdvajaju iz određenog konteksta, a taj je kontekst ad hoc nastali korpus pristiglih radova na otvoreni poziv Galerije likovnih umjetnosti u Osijeku. Institucionalni je kontekst, dakle, zatečen i opravdan unaprijed „kriterijem kvalitete“ koji jamče članovi Odbora svojim stručnim profilom, stavom i reputacijom. Ma koliko oni bili (ne) opterećeni lokalnim, regionalnim ili globalnim paranojama oko kriterija izvrsnosti, ovakav proces izbora radova podrazumije-

The Biennial Project

The evident positions from which the contemporary art scene is observed today are extremely fragmented and endlessly multiplied, and “the artscene” itself is like Borges’ “the book of sand”, having no beginning or end. Art is a phantasm of a journey without beginning or end, an irresistible challenge for both the artists and those who read the trails of that journey. Nowadays, while discerning those trails both “the postmodern narrator and “the postmodern interpreter” employ different patterns and/or “quality criteria” i.e. strategies and tactics for making “the invisible visible” and the visible unforgettable. Such a fragment of time in which material traces of mental journeys, ecstasies of the present, and phantasies of the past or future coincide is also the 23rd Slavonian Biennial, an event of fine and visual arts with respectable tradition in continuity. On behalf of the Artworks Selection and Grants Committee of the 23rd Slavonian Biennial, I am personally entitled to say something about our method of working within the given terms and conditions, the functional outcome of which is the production of a representative image of the Biennial manifested in the layout of selected among all admitted works. The Biennial exhibition is a system of discursiveness in its all possibilities and impossibilities of expression, in perceptibility and recognizability of those works of art which distinguish themselves from a certain context; and that context is an *ad hoc* emerged corpus of works received upon a public call/ of the Gallery of Fine Arts in Osijek. Institutional context is, therefore, on-site and predetermined by the “quality criterium” guaranteed by the expertise, attitude and reputation of the Committee members. However much (un)burdened with local, regional or global paranoias about the quality of excellence, this process of works selection implies discourse relations which identify, verify, question, exchange and interpret

va relacije diskursa koji identificiraju, verificiraju, osporavaju, razmjenjuju i interpretiraju onu kvalitetu koja prolazi kod svih članova Odbora. Takva vrsta konsenzusa danas, u vremenu hermeneutičke sumnje koja je već promijenila paradigmu „objektivne vrijednosti“, teško je održiva. U slučaju ovakvog žiriranja, interpretacija prolaznosti rada u dobroj mjeri ovisi o kontekstu situacije pristiglih radova. Izbor se vrši i uređuje u okviru dostupnog materijala, zapravo umjetničkih iskaza kao niza izgubljenih pojedinačnih događaja s estetskim učinkom tek naknadno, u galerijskom prostoru, kada kustos Galerije na kraju radi postav odabranih radova. Ta uobičajena muzejsko-galerijska praksa 20. stoljeća danas se napušta u korist interaktivne kustoske prakse „kritičara na djelu“, dakle autorskog izbora radova kao projekta koji kustos artikulira, realizira i promovira u suradnji sa svojim timom. Takva bi strategija uzajamne konceptualne komunikacije i kreativnog dijaloga mogla ukazati i na osječki Biennale kao na referentni okvir relevantnog zbivanja na umjetničkoj sceni u procesima europskog restrukturiranja ideje kulture sa središtima i marginama. Ti elementi kritičke analize mogli bi, nadam se, potaknuti autorefleksivni proces preispitivanja koncepcije te tradicionalne manifestacije kako bi se sama utvrdila u vlastitom području kompetencije.

Upravo različiti primjeri poznatih biennialnih izložbi slijede pravac razvijanja nove kustoske prakse povezivanja regionalnog i globalnog, diskurzivnog i medijalnog, likovnog i vizualnog (likovnih umjetnosti i vizualne kulture) itd. i u smislu zastupanja, izbora i izvođenja određene platforme konceptijskog i organizacijskog projekta. U takvom je modelu kustos, kao odgovorni „izbornik“ koji predlaže problemski ili tematski okvir projekta izložbe, više usmjeren na artikulaciju i prezentaciju umjetničkih pojava nego na kritičko tumačenje njihove recepcije ili „odjeka“ pojedinih umjetničkih djela, a sama je izložba pokazivanje realiziranog projekta umjetnosti sa svim institucionalnim potencijalima u svijetu umjetnosti i kulture. Dakako, time je već i interpretacija ugrađena u prezentaciju kao strategiju izlaganja ili strategiju kulturalne produkcije. Tu treba dodati da se s tom strategijom mijenja i utopijski model „bijeke kocke“ kao idealni, autonomni prostor galerijskog izlaganja iz vremena ideologije estetskog modernizma; galerijski i muzejski

the quality appreciated by all Committee members. Today, in the time of hermeneutic doubt which has already altered the paradigm of “objective value”, this is a hardly sustainable kind of consensus. In case of this kind of jurying, interpretation of a work’s ephemerality considerably depends on the situational context of the received works. The selection is conducted and edited within the framework of available materials, actually artist statements as a series of lost independent events generating an aesthetic impact not until later, in the gallery space, when the Gallery curator finally starts mapping out the layout of the selected works. This common museum and gallery practice of the 20-th century is being abandoned today in favor of interactive curatorial practice of “critics at work”, i.e. authorial selection of works as a project articulated, realized and promoted in cooperation with his team. This strategy of mutual conceptual communication and creative dialogue could spotlight on the Osijek Biennial as a frame of reference of relevant developments in the art scene in the processes of European restructuring of the idea of culture with its focal and marginal points. These elements of critical analysis could, I hope, encourage a self-reflexive process of questioning the concept of this traditional event in order to establish itself in its own area of competence.

Exactly different examples of renown biennial exhibitions follow the course of development of new curatorial practice in correlating regional and global, discursive and medial, artistic and visual (fine arts and visual culture) etc. and in the sense of representing, selecting and conducting a certain platform of conceptual and organizational project. In such a model, the curator, as a responsible “selector” who is in charge of suggesting a problematic and thematic framework of an exhibition project, is more focused on articulation and presentation of art developments than on the critical interpretation of perception or “repercussion” of some artworks; also, the exhibition itself is a demonstration of the realized art project with all institutional potentials in the world of art and culture. Thereby, of course, is the interpretation already embeded in the presentation as a exhibiting strategy or strategy of cultural production. Additionally, this strategy changes also the utopian model of “the white cube” as an ideal, autonomous space of galleristic exhibiting from the times of the ideology of aesthetic modernism; exhibition spaces of galleries and museums are

prostori nisu više „neutralni“, „čisti“ prostori tek estetske kontemplacije izloženih dijela, već i društveno relevantna mjesta komuniciranja, zastupanja i konstrukcije umjetničkih i kulturalnih praksi te lociranja njihovih učinaka. To je nova društvena realnost kulturalne re/konstrukcije identiteta, od osobnih do kolektivnih, od estetskih do ideoloških, doba predočavanja mikronarativa, od doslovnih do fikcionalnih, od intencije do prekoračenja, od „rubnih posebnosti“ do „središta periferije“, od partikularnog do univerzalnog.

Suvremene strategije okupljanja i izlaganja projekata različitih hibridnih potencijala umjetnosti, od estetskog do emancipacijskog učinka, temelje se dakako najprije na susretu s umjetničkim djelom koje pokazuje „druge“ mogućnosti egzistencije. Kao što kaže Gianni Vattimo, taj je „susret s umjetničkim djelom (kao uostalom i sama spoznaja povijesti) način da iskusimo, u mašti, druge oblike egzistencije, druge načine života, različite od onih u koje smo doista uronjeni u svojoj konkretnoj svakodnevnici. Svatko od nas, sazrijevajući, sažima vlastite životne obzore, specijalizira se, zatvara se unutar sfere koju određuju osjećaji, interesi, spoznaje. Estetsko iskustvo čovjeku omogućuje da živi druge moguće svjetove te mu tako pokazuje i slučajnost, relativnost, nedefinitivnost ‘stvarnog’ svijeta unutar kojega je zatvoren“.* U situaciji kasnomoderne egzistencije, koju sažima metafora putovanja, umjetnost nije više usredotočena toliko na pojedinačno djelo koliko na artikuliranje i zastupanje raznolikosti iskustva izmještenosti.

Slavonski biennale sa svojom dugom i časnom tradicijom ima sve predispozicije relevantne točke presijecanja svih različitosti, koju je već prepoznao nadolazeći dinamični naraštaj mladih umjetnika. Oštrije profiliranje u smislu kulturalnog projekta kao procesa interventnog i interaktivnog artikuliranja umjetničke scene potaknulo bi njegov već postojeći potencijal i kontinuitet otvaranja novim zahtjevima vremena.

Sonja Briski-Uzelac

*Gianni Vattimo, *Transparentno društvo*, Algoritam, Zagreb, 2008.

not any longer “neutral”, “pure” spaces for merely aesthetic contemplation of the exhibited works, but socially relevant places for communication, representation and construction of art and cultural practices as well as positioning their impact. This is a new social reality of cultural re/construction of identity, ranging from personal to collective, from aesthetic to ideological, an era of demonstrating the micro-narrative, from literal to fictional, from intention to transgression, from “marginal particularities” to “the centre of the periphery”, from particular to universal.

Contemporary strategies of assembling and exhibiting projects of diverse hybrid art potentials, from aesthetic to emancipating effect, are naturally based on the encounter with the work of art which indicates “other” possibilities of existence. As Gianni Vattimo says, this “encounter with a work of art (as undeniably the view of history) is a way to experience, in imagination, other forms of existence, other ways of life, different from those in which we are truly immersed in our concrete everyday life. When maturing each of us recapitulates one’s own life horizons, specializes, withdraws into a sphere determined by emotions, interests, notions. The aesthetic experience enables the man to live other possible worlds, therefore also manifesting the coincidence, relativity, indefinitiveness of ‘the real’ world inside of which he is closed“.* In the situation of late-modern existence, contained in the metaphor of a journey, art is not so much focused on an individual work of art as it is on articulating and supporting diversity of displaceability experience.

With its long and honorable tradition the Slavonian biennial has all predispositions as a relevant intersection point of all diversities, which has already been acknowledged by the coming, dynamic generation of new artists. Developing its distinctive identity in terms of a cultural project as a process of interventional and interactive articulation of the art scene would stimulate its already existing potential and continuity in welcoming up-to-date requirements.

Sonja Briski-Uzelac

*Gianni Vattimo, *The Transparent Society*, Algoritam, Zagreb, 2008

Kontinuitet preobrazbe – Slavonski biennale kao otisak vremena

Slavonski biennale, kao najdugovječnija manifestacija Galerije likovnih umjetnosti, inherentno nosi važnost, i teret, vlastitog postojanja. Njezina relevantnost za likovno stvaralaštvo u regiji bila je i još uvijek je neupitna, kao i uloga Galerije kao ustanove koja promiče i izlaže suvremenu umjetnost. Njezina edukativna uloga, uz tradicionalnu muzejsko-baštinsku, također je istaknuta jer pruža širokoj javnosti mogućnost uvida u „likovni trenutak“ – radove nastale u dvije godine od prethodne izložbe. Kao manifestacija više je puta doživjela preobrazbu kako kroz konceptijske promjene u dispozicijama samog natječaja i naziva tako i kroz umjetnički izraz koji se u postavama izložbi jasno može pratiti i iščitati. Stvorio se konkretan i vidljiv kulturološki okvir unutar kojeg se odvija i razvija jedna likovna scena, koja od svojih regionalnih početaka nastoji ići prema globalnom. Jasna tendencija primjetna u posljednjih nekoliko biennala uključivanje je većeg broja mlađih autora, većinom rođenih 80-ih godina prošlog stoljeća, koji unose nov senzibilitet i čiji snažan doprinos nameće novo čitanje likovnosti i naše uloge u njezinoj prezentaciji i tumačenju. S druge strane, ne smijemo zaboraviti ni umjetnike s duljim životopisom, koji su svojim stvaralaštvom činili i još uvijek čine jednu vrstu okosnice likovnosti u regiji i šire.

Tako i 23. Slavonski biennale, uz sve elemente svojih prethodnika, nastoji pokazati smjer za budućnost. Snažan dokaz da su i autori prepoznali važnost ove manifestacije više je od 150 prijava i 300 radova. Uz likovni dio, ovaj Biennale predstavlja i područje primijenjenih umjetnosti, i to konkretno ilustraciju, animaciju i strip, s namjerom proširivanja područja umjetničkog

Continuity of Metamorphosis - Slavonian Biennial as a Trace of Time

The Slavonian Biennial, as an event with the longest tradition at the Gallery of Fine Arts, has been inherently holding importance and burden of its own existence. Its relevance for artistic creativity in the region has always been unquestionable, and so has the role of the Gallery as an institution which promotes and exhibits contemporary art. Its purpose as an educational institution, besides traditionally considered a museum and heritage institution is also significant because it provides broader audience with an opportunity to get an insight into an “artistic moment” – the works made in two years following the last exhibition. As an event it underwent several metamorphoses through conceptual changes in competition criteria and title as well as artistic expression which can be clearly traced and detected in exhibition layouts. A concrete and visible culturological framework was established and within this framework an artscene, which has been striving to move towards the global since its regional beginnings, is developing. For the last few biennials there has been an obvious tendency to include a larger number of young authors, mostly born in the 80-ies of the last century, who are introducing a new sensibility strongly forcing a new way of reading art and our role in presenting and interpreting it. On the other hand, also those artists with longer biographies mustn't be neglected since they are still constituting pillars of art in the region and beyond. Accordingly, the 23rd Slavonian Biennial, together with all the elements of its predecessors, is also trying to indicate the path to the future. Strong evidence supporting the fact that importance of this event has been recognized also by the au-

stvaralaštva. Dvije umjetnosti, lijepa i uporabna, koje se tradicionalno dijele prema funkciji i tehnici, u ovogodišnjem se Biennalu tretiraju komplementarno i ravnopravno. Treću komponentu izložbe čini monografska izložba Ivana Švertaseka, dugogodišnjeg izlagača na Slavonskom biennalu te dobitnika Grand prix-a na XI. Biennalu Slavonaca održanom prije 25 godina.

Iz navedenoga proizlazi da je dodjela nagrada bila više nego uobičajeno teška, s više mogućih kandidata za šest odličja. Nagrađeni su se izdvojili kvalitetom rada, autonomijom autor-ske geste te vjerodostojnošću i suvremenošću umjetničkog iz-raza, ujedno i kvalitetama koje su članovi žirija prepoznali kao glavne kriterije.

Posebno priznanje žirija dodjeljuje se Luciji Jakovini za rad *Kronologija odlaska*, te Marku Dješki za radove *Sotonin sin* i *Tis'ga*.

U svom radu mlada umjetnica Lucija Jakovina pokazuje zavidnu zrelost i sluh za kronologiju ljudskog života. Kroz fotografsko bilježenje odlaska bliske joj osobe iz jedne zbilje u drugu, iz života u smrt, propituje stav prema prirodnom završetku života u našoj kulturi i njegovo teško prihvaćanje. Ogoljenost ljudskih emocija još je više naglašena kroz sam medij fotografije, suptilno postavljajući pitanje zašto naš kulturološki nagon, koji „fotocentrično“ cijeli život dokumentira, naglo utihne pred trenutkom umiranja.

Marko Dješka dobiva priznanje za svoj rad *Sotonin sin*, kratki animirani film koji je i autorov diplomski rad. Klasična 2D animacija donosi tragikomičnu priču sa sretnim završetkom, priču o malom demonu, dobroćudnom sinu nevaljalog oca. Jednoga dana napušta dom u paklu i odlazi u svijet te pronalazi prijatelja na neočekivanom mjestu. Drugi rad istog autora, strip *Tis'ga*, u estetskom je smislu prijelaz iz klasične animacije u svijet fantasyja, s likom gorostasnog vikinga.

Tri jednakovrijedne nagrade **Ex aequo** dodjeljuju se Heleni Janečić za ciklus radova iz atelijera – *Dnevna soba, Krevet u Aljmašu i Atelje na terasi*; *Draženu Jerabeku za ilustracije iz dječje knjige Nije me strah te Vjekoslavu Filipoviću za kiparsku instalaciju Gajbe*.

thors is more than 150 applications and 300 works. Besides fine arts, this Biennial is also presenting applied arts, in this particular case illustration, animation and comic strip with intention to expand the areas of artistic creativity. The two arts, fine and applied, which are traditionally divided according to their function and technique, are treated in a complementary manner and without discrimination. The third constituent part of this exhibition is a monographic exhibition of Ivan Švertasek, a long time exhibitor at the Slavonian Biennial and a Grand Prix winner at the 11th Slavonian Biennial held 25 years ago. Consequently, the award granting was more challenging than usual, with more potential candidates for six prizes to be awarded. The awarded authors stand out for the quality of their work, autonomy of authorial gesture, authenticity and contemporariness of art expression as well as quality recognized by the jury members as the main criteria.

Special Jury Prize is awarded to Lucija Jakovina for her work *Chronology of Departure* and Marko Dješka for his works *The Son of Satan* and *Tis'ga (Gotcha)*.

In her work, the young artist Lucija Jakovina is showing enviable maturity and feeling for the chronology of human life. By photographic recording of her fellow human being departing from one reality into the other, from life to death, she is questioning the attitude and difficult acceptance of natural life ending in our culture. Disclosure of human emotions is even more emphasized through the photographic medium, subtly asking about the reason why our cultural instinct, which documents our whole life in a “photo centric manner”, suddenly falls silent before the moment of death.

Marko Dješka is awarded for his work *The Son of Satan*, a short animated film which is at the same time his graduation thesis. Classical 2D animation is describing a tragicomic story with a happy ending, the story about a little demon, a good-natured son to a bad father. One day he is leaving his home in hell finding a friend in an unexpected place. The other work by the same author, comic strip *Tis'ga (Gotcha)* aesthetically represents a shifting from classical animation to the world of phantasy, with a character of a gigantic Viking.

Helena Janečić dobiva nagradu za tri rada koja se mogu iščitati kao triptih, scene životnog i radnog okruženja umjetnice. Intimizam je uzdignut u amblematiku kroz minucioznost i pretjeranu važnost koja se posvećuje raznim detaljima interijera svakodnevnice. Kroz nekoliko pogleda sagledavamo autoričino stvaralaštvo manifestirano kroz osobni prostor, koji je prezentiran, ali (ne) i komponiran, jedan trenutak koji se transformira u svojevrsan autoportret.

Draženu Jerabeku dodijeljena je nagrada za ilustracije dječje knjige *Nije me strah*. Radeći na području umjetnosti namijenjenom ponajprije djeci, tradicionalno u žarkom koloritu i s pozitivnim i poučnim porukama, autor u svom radu čini neobičan iskorak u duboke i egzistencijalne, sveljudske teme. Prateći lik malenog dječaka, čitače teksta i promatrače ilustracija prožimaju iste emocije koje proživljava i dječak: strah, nesigurnost, usamljenost – sve preneseno osebnim likovnim rukopisom.

Gajbe, prostorna kiparska instalacija Vjekoslava Filipovića, treći Ex aequo, naglašava prijelaz svakodnevnog materijala od otpada u umjetničko djelo, s naglašenim estetskim pretenzijama. Nakon stoljeća u kojem je prijenos prefabriciranog predmeta u metafiziku umjetničkog prostora i djela zauvijek promijenio teoriju i praksu umjetnosti, ovaj rad postavlja pitanja na tragu iste pretvorbe. Dok je Duchamp pobio nedodirljivost i autonomiju umjetničkog djela/predmeta, danas su pitanja reciklaže i ekologije pitanja usko vezana za „održivost“ suvremenog svijeta i života, ali i umjetnosti.

Prema zajedničkoj procjeni članova žirija **Grand prix** 23. Slavenskog biennala zaslužen ide u ruke mladom autoru Borisu Sekuliću za crtež *Putovanje*. Otisci markera na papiru označavaju mentalno putovanje, ili sazrijevanje, koje sljubljuje um i tijelo i gotovo šamanski ulazi u vlastite vijuge svijesti. Rad impresivnih dimenzija (više od 5 metara) „baroknog“ je izraza, koji je punokrvan u ponavljanju i jačini ornamentalnosti jednog elementa, karike, a u isti mah i pročišćeni izraz autorefleksije. Za sam kraj možemo zaključiti da se uloge i ulozu mijenjaju, ideje se izmjenjuju, „slike“ se isprepleću i prilaze nam na nove načine, prenoseći nam nepoznato u poznatom, nudeći nam

Three **Ex Aequo** prizes are awarded to Helena Janečić for the cycle of works from her studio – *Living Room, Bed in Aljmaš and Studio on the Terrace*; Dražen Jerabek for the illustrations of the children’s book *I am not scared* and Vjekoslav Filipović for the sculptural installation *Crates*.

Helena Janečić is awarded for three works which can be interpreted as a triptych, the scenes from the artist’s life and work environment. Intimism is here raised to the emblematic through meticulousness and excessive importance dedicated to diverse details of an everyday interior. In a few glimpses we become aware of the author’s opus manifested through her personal space, which is presented but (not) composed, a moment undergoing transformation into a self-portrait of its kind. Dražen Jerabek is awarded for the illustrations of the children’s book *I am not scared*. While working in this artistic field intended primarily for children, which is traditionally brightly coloured and carries positive and enlightening messages, the author is taking an unusual breakthrough into the profound and existential, the common human themes. By accompanying the character of a little boy, text and illustration readers are imbued with the same emotions as the boy himself: fear, uncertainty, loneliness – all the mentioned being communicated by a unique artistic hand.

Crates, a sculptural space installation by Vjekoslav Filipović, the third Ex Aequo, is placing emphasis on transforming everyday material belonging to the sphere of waste into an artwork, with strongly manifested aesthetic pretensions. After the century when transforming a prefabricated item into metaphysics of art space and work changed the theory and practice of art for good, this work is asking questions in accordance with the same transformation. Whereas Duchamp disproved inviolability and autonomy of a work/object of art, nowadays recycling and ecological issues are closely related to “sustainability” of today’s world and life as well as art.

Pursuant to the joint assessment by the jury members due recognition, the **Grand prix** at the 23 Slavonian Biennial is handed to the young author Boris Sekulić for his drawing *Journey*. Marker prints on paper are indicating a mental journey, or maturing, which merges mind and body and almost sha-

priliku za nova čitanja... Uloga kustosa, u ime matične ustanove i programa koji promovira, ostaje ključna u preispitivanju umjetničkih i izložbenih praksi u trenutku kada se različiti autorski radovi uobličavaju u jedan konkretan postav. Velika odgovornost kojom se treba posvetiti postavljanju radova ujedno je i izazov izložbenog projekta – kroz simultani govor umjetnika i kustosa kontekstualizira se i stvara identitet. Iz te pozicije, kut je kustoskog gledanja interdisciplinarni i crpi znanje za interpretaciju iz svih društvenih i humanističkih znanosti koje se pretaču u izložbu i čija se „radnja“ čita kao vizualni tekst. Izazov, ali i velika mogućnost, ovog pristupa ponajprije leži u iščitavanju umjetničkih identiteta i rukopisa koji su nam prezentirani u fragmentima te njihovu postavljanju u relacijski odnos, posebice imajući na umu da to nije zaokružena radnja, već proces interpretacije koji se autoregenerira svakim novim čitanjem.¹

Valentina Radoš
kustos izložbe

manically enters its own streams of consciousness. This work of impressive dimensions (more than 5 metres) is characteristic of the “Baroque” expression, which is thoroughbred in repetition and power of ornamentality of one element, the link, and at the same time a purged expression of self-reflexion. To conclude with, roles and stakes have been changed, ideas have been modified, “images” have been interwoven in approaching us in new ways, passing on us the unfamiliar in the familiar, offering an opportunity for new interpretations ... The role of the curator, acting on behalf of his parent institution and program he is promoting, remains of pivotal importance in reconsideration of art and exhibition practices in the moment when distinct author works are brought together in a concrete exhibition layout. A huge responsibility in dedication to displaying artworks is at the same time a challenge of the exhibition project – through stimulated dialogue between artist and curator an identity is contextualized and created. From that position, the curator’s point of view is interdisciplinary and it absorbs the knowledge for interpretation from all social sciences and humanities which are converted into an exhibition and the “plot” of which is interpreted as visual text. The challenge, but also the great possibility of this approach lies, before all, in interpreting artistic identities and handwriting presented to us in fragments and establishing a relationship between them, in particular bearing in mind that this is not a completed activity but rather a process of interpretation which undergoes self-regenerating in every new reading.¹

Valentina Radoš
exhibition curator

1 O promjeni znanstvene paradigme i znanosti o umjetnosti piše Sonja Briski-Uzelac u *Vizualni tekst – studije iz teorije umjetnosti*, CVS Centar za vizualne studije, Zagreb, 2008.

1 Sonja-Briski-Uzelac is writing about the paradigm shift in science and art in *Visual text – Art theory studies*, CVS Centar for Visual Studies, Zagreb, 2008

NAGRADE

Na sjednicama Odbora za izbor radova i dodjela nagrada 23. Slavenskog biennale održanim 12. i 13. listopada 2012. članovi Odbora u sastavu:

dr. sc. Sonja Briski-Uzelac, teoretičarka umjetnosti, predsjednica

Darko Macan, književnik i autor stripa

mr. sc. Branka Hlevnjak, povjesničarka umjetnosti

dr. sc. Jasminka Najcer Sabljak, viša kustosica Galerija likovnih umjetnosti, Osijek

Valentina Radoš, prof., kustosica, Galerija likovnih umjetnosti, Osijek

Odlučili su dodijeliti nagrade:

Grand prix

Boris Sekulić

Osijek 1989.

za rad

Putujem, 2010.

Kombinirana tehnika (uljani marker i sprej na papiru); 5100 x 1850 mm

Ex aequo

Vjekoslav Filipović

Vinkovci 1988.

za djelo

Gajbe (reljef, kocka, krug), 2011. / 2012.

Drvene gajbe, ljepilo za drvo, dimenzije promjenjive

Helena Janečić

Osijek 1979.

akademska slikarica

za radove

Dnevna soba, 2011.

Akril na papiru, 250 x 160 cm

Krevet u Aljmašu, 2011.

Akril na papiru, 250 x 160 cm

Atelje na terasi, 2011.

Akril na papiru, 250 x 160 cm

Dražen Jerabek

Zagreb 1966.

profesor likovne kulture

za radove

Ilustracija iz knjige „Nije me strah“, br. 2., 2011.

Kombinirana tehnika, 495 x 390 mm

Ilustracija iz knjige „Nije me strah“, br. 5., 2011.

Kombinirana tehnika, 495 x 390 mm

Ilustracija iz knjige „Nije me strah“, br. 10., 2011.

Kombinirana tehnika, 495 x 390 mm

Priznanje

Marko Džeška

Osijek 1983.

magistar animiranog filma i novih medija

za radove

Tis'ga, 2013.

Strip, A3 print

Sotonin sin, 2012.

2D klasična animacija, 16'9 min.

Lucija Jakovina

Slavonski Brod 1989.

za rad

Kronologija odlaska, 2011. / 2012.

Jet – ink print, fotografija; 7 x 34 x 40 cm

GRAND PRIX

Boris Sekulić

Osijek 1989.

Putujem, 2010.

Kombinirana tehnika (uljani marker i sprej na papiru);

5100 x 1850 mm

EX AEQUO

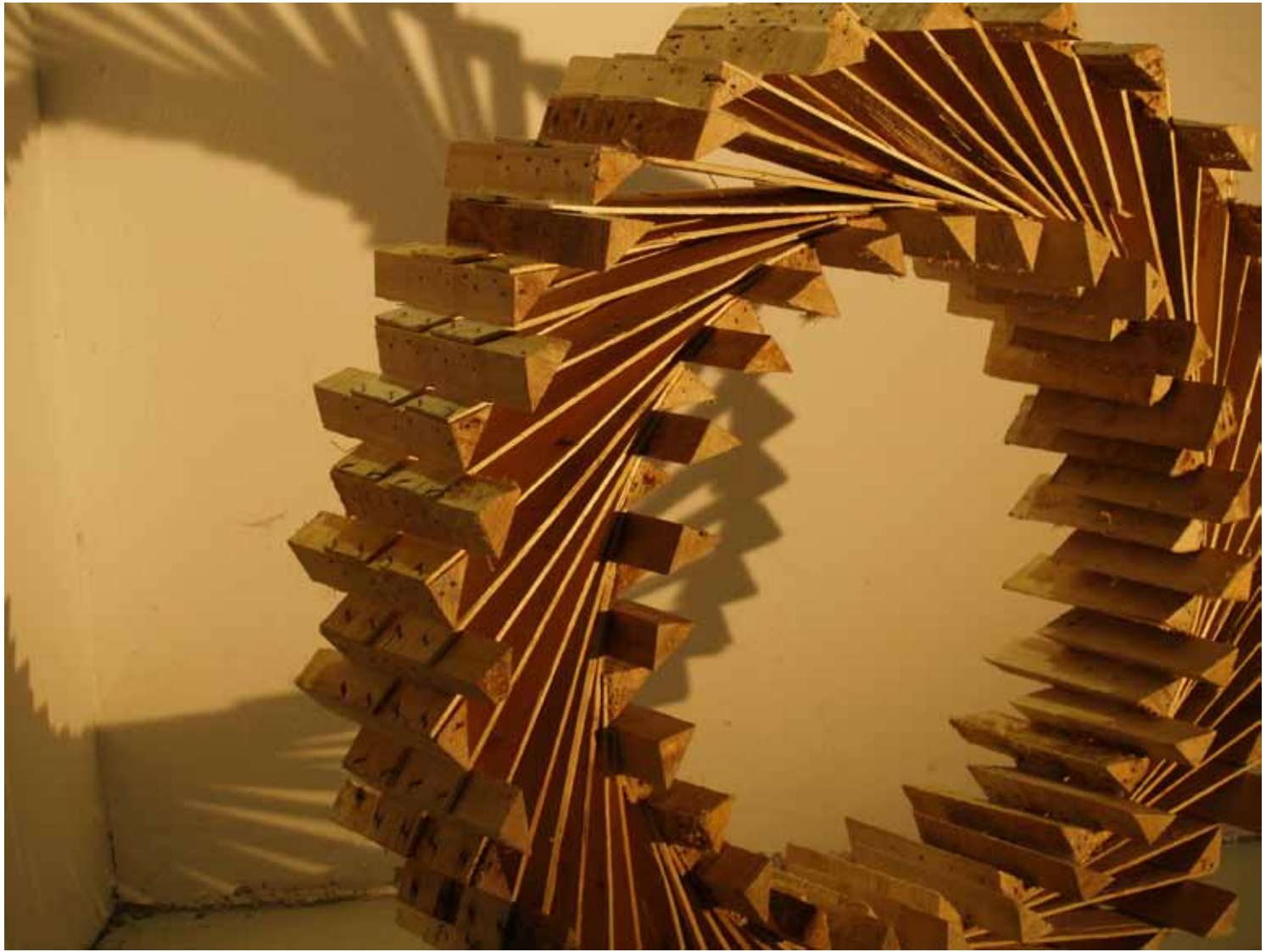

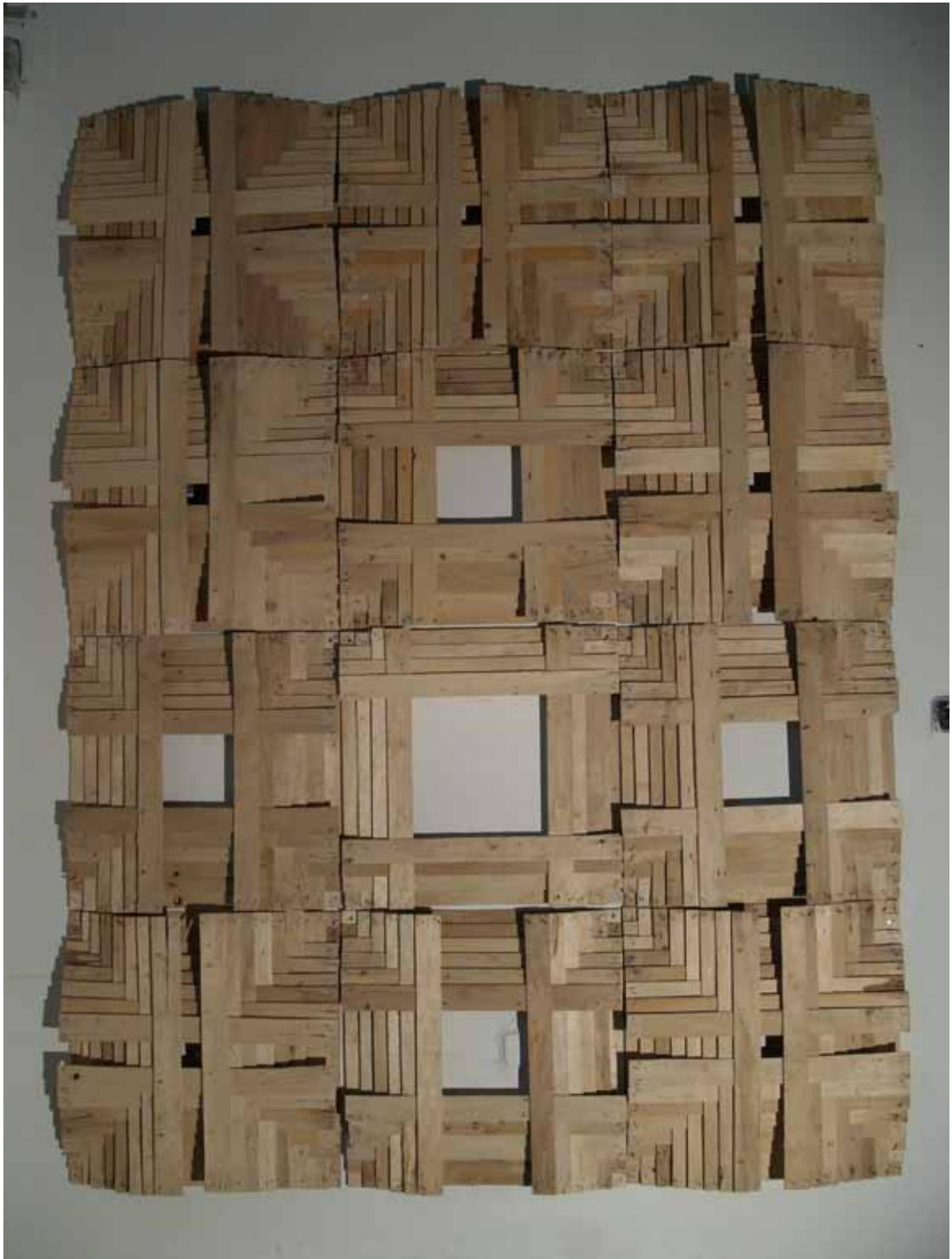
Vjekoslav Filipović

Vinkovci 1988.

Gajbe (reljef, kocka, krug), 2011. / 2012.

Drvene gajbe, ljepljeno za drvo; dimenzije promjenjive

EX AEQUO

Helena Janečić

Osijek 1979.
akademska slikarica

Dnevna soba, 2011.
Akril na papiru, 250 x 160 cm

Krevet u Aljmašu, 2011.
Akril na papiru, 250 x 160 cm

Atelje na terasi, 2011.
Akril na papiru, 250 x 160 cm

EX AEQUO

Dražen Jerabek

Zagreb 1966.

profesor likovne kulture

Ilustracija iz knjige „Nije me strah“, br. 2., 2011.

Kombinirana tehnika, 495 x 390 mm

Ilustracija iz knjige „Nije me strah“, br. 5., 2011.

Kombinirana tehnika, 495 x 390 mm

Ilustracija iz knjige „Nije me strah“, br. 10., 2011.

Kombinirana tehnika, 495 x 390 mm

1890, The Raven, oil on paper, 21.5 x 27.5 cm.

PRIZNANJE

Marko Dješka

Osijek 1983.

magistar animiranog filma i novih medija

Tis'ga, 2013.

Strip, A3 print

Sotonin sin, 2012.

2D klasična animacija, 16'9 min.

TIS'GA

crtež i scenarij
marko oješka

PRIZNANJE

Lucija Jakovina

Slavonski Brod 1989.

Kronologija odlaska, 2011. / 2012.

Jet – ink print, fotografija; 7 x 34 x 40 cm

SLIKARSTVO, KIPARSTVO, GRAFIKA, MULTIMEDIJA, VIDEO
23. SLAVONSKI BIENNALE

Josip Alebić
Miran Blažek
Clara Jasna Bleibtreu
Stella Bernhardt / Sofija Bernhardt
Gordan Bijelić
Dražen Bota
Anja Brabec
Mario Čaušić
Krunoslav Dundović
Nikola Faller
Vjakoslav Filipović
Želimir Fišić
Robert Fišer
Željka Fuderer Levak
Predrag Goll
Rene Grgić – Đaković
Martina Grlić

Katarina Ivanišin Kardum
Lucija Jakovina
Helena Janečić
Ksenija Jurišić
Ljerka Kallay
Josip Kanis
Lana Ključarić
Melinda Kostelac
Dragutin Dado Kovačević
Jelena Kovačević
Denis Krašković
Goran Kujundžić
Branimir David Kusik
Tomislav Livaja
Ivica Malčić
Jasna Maretić
Tihomir Maroević

Ines Matijević Cakić
Dorica Matjan
Tamara Meščić
Marija Mikulić Bošnjak
Anđelko Mrkonjić
Predrag Pavić
Miroslav Pišonić
Mirna Pokorić
Ante Rašić
Igor Ruf
Boris Sekulić
Dubravko Sertić
Krunoslav Stipešević
Domagoj Sušac
Stjepan Šandrk
Ivan Šeremet
Zoran Šimunović

Marija Škrobo
Marko Šošić
Valentina Šuljić
Sanja Švrljuga
Tihomir Matijević
Dražen Budimir
Marija Tomaz
Domagoj Topić
Marin Topić
Anja Vidaković
Ljiljana Vlačić
Davor Vrankić
Nikolina Zanetti
Andrea Zrn
Ratko Žaja
Marko Živković
Miroslav Župančić

Josip Alebić

Osijek 1945.
akademski slikar

Walnut (diptih), 2011.
Ulje na platnu; 120 x 160 cm

Clara Jasna Bleibtreu

Sarajevo 1954.
akademska slikarica

*Perspektive (triptih), 2011.
Akril na slavonskoj tkanini staroj 100 godina;
dimenzije promjenjive*

Miran Blažek

Osijek 1983.
akademski slikar

Bez naziva, 2011.
Akril i ulje na platnu; 320 x 190 cm

Stella Bernhardt

Osijek 1960.
akademska slikarica

Sofija Bernhardt

Zagreb 1989.
prvostupnica kiparstva

Femmes noir, 2012.
Kombinirana tehnika; 220 x 200 cm

Gordan Bijelić

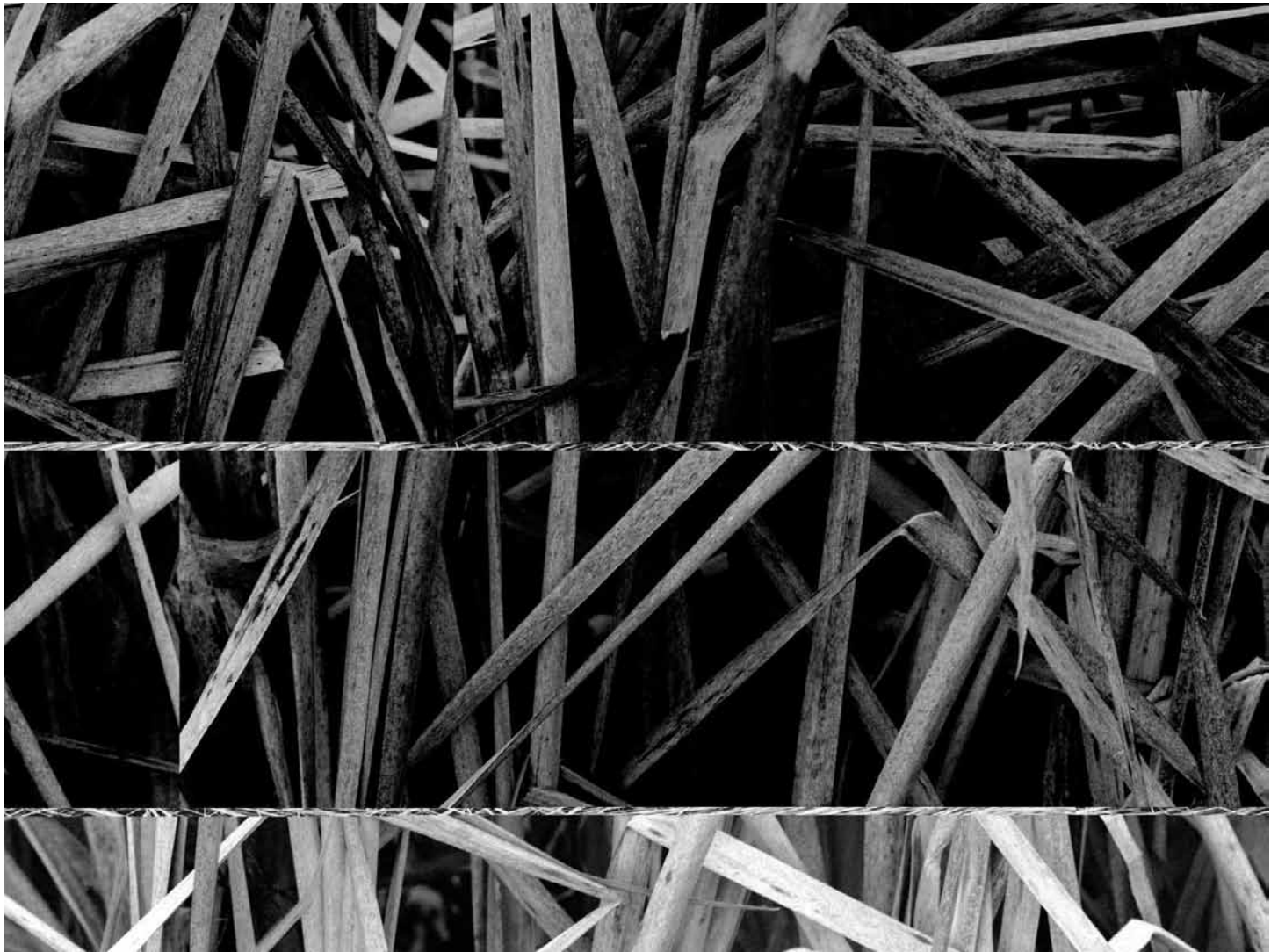
Nova Gradiška 1958.
akademski slikar - grafičar

Bala, 2012

Slama, kombinirana tehnika; 87 cm

Displej, 2012.

Kombinirana tehnika; 230 cm

Dražen Bota

Vinkovci 1976.

Kaos, 2011.

Video

Anja Brabec

Virovitica 1989.

Home space, 2012.

Kombinirana tehnika; 14 x 80 x 20 mm

Mario Čaušić

Osijek 1972.
akademski slikar - grafičar

Copyright - Moon, 2012.
Crtež gumenim žigom, tuš na papiru; 1500 x 1500 mm

Krunoslav Dundović

Osijek 1987.

Bez naziva, 2012.

Ulje na platnu; 160 x 200 cm

Nikola Faller

Osijek 1978.
magistar kiparstva

Arbor mundi, 2012.
Slama, sijeno; 300 x 150 x 150 cm

Želimir Fišić

Vinkovci 1976.
akademski slikar - grafičar

Terapija, 2012.
Kombinirana tehnika; 20 x 14 x 14 cm

Robert Fišer

Osijek 1976.

magistar edukacije likovne kulture

Kabinet 11, 2011.

Instalacija video – objekt, HD video; 15'17 min

Željka Fuderer Levak

Virovitica 1978.

profesor likovne kulture

Goblenuše, 2012.

Digitalni print / kapafix / naljepnica; dimenzije promjenjive

Pileće nožice, 2012.

Digitalni print, keramika; promjer 20 cm

Između gore i dolje
(u čast F. Werfell-a), 2011.
Akril na platnu; 50 x 70 cm

Predrag Goll

Pisarovina 1931.
akademski slikar

Između gore i dolje
(u čast F. Werfell-a), 2011.
Akril na platnu; 50 x 70 cm

Rene Grgić – Đaković

Osijek 1986.

magistar slikarstva

Akademski san, 2011.

Ulje na platnu; 273 x 205 cm

Martina Grlić

Zagreb 1982.
akademska slikarica

Jugoplastika, 2012.
Ulje na platnu; 120 x 150 cm

Jadran, 2012.
Ulje na platnu; 120 x 150 cm

Katarina Ivanišin Kardum

Dubrovnik 1975.

akademska slikarica

Still landscapes series: Emberiza cirius # 1, 2011.

Ugljen na papiru; 667 x 467 mm

Still landscapes series: Emberiza cirius # 2, 2011.

Ugljen na papiru; 667 x 467 mm

Ksenija Jurišić

Vinkovci 1984.
magistra primijenjene umjetnosti – smjer grafika

Beauty, 2012.
Video; 4'3 min.

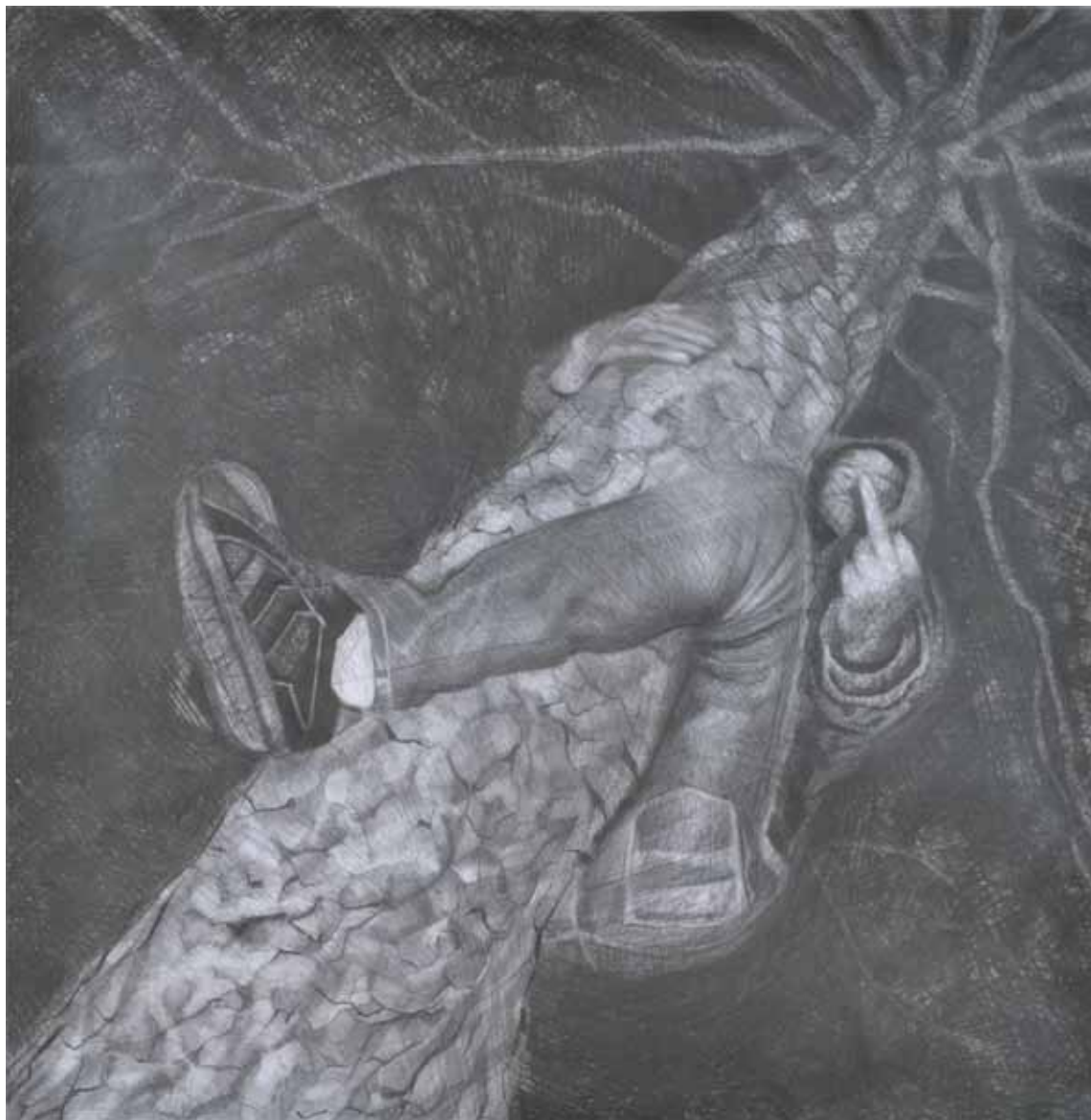

Ljerka Kallay

Slavonski Brod 1948.
akademska slikarica

Igra, 2010.

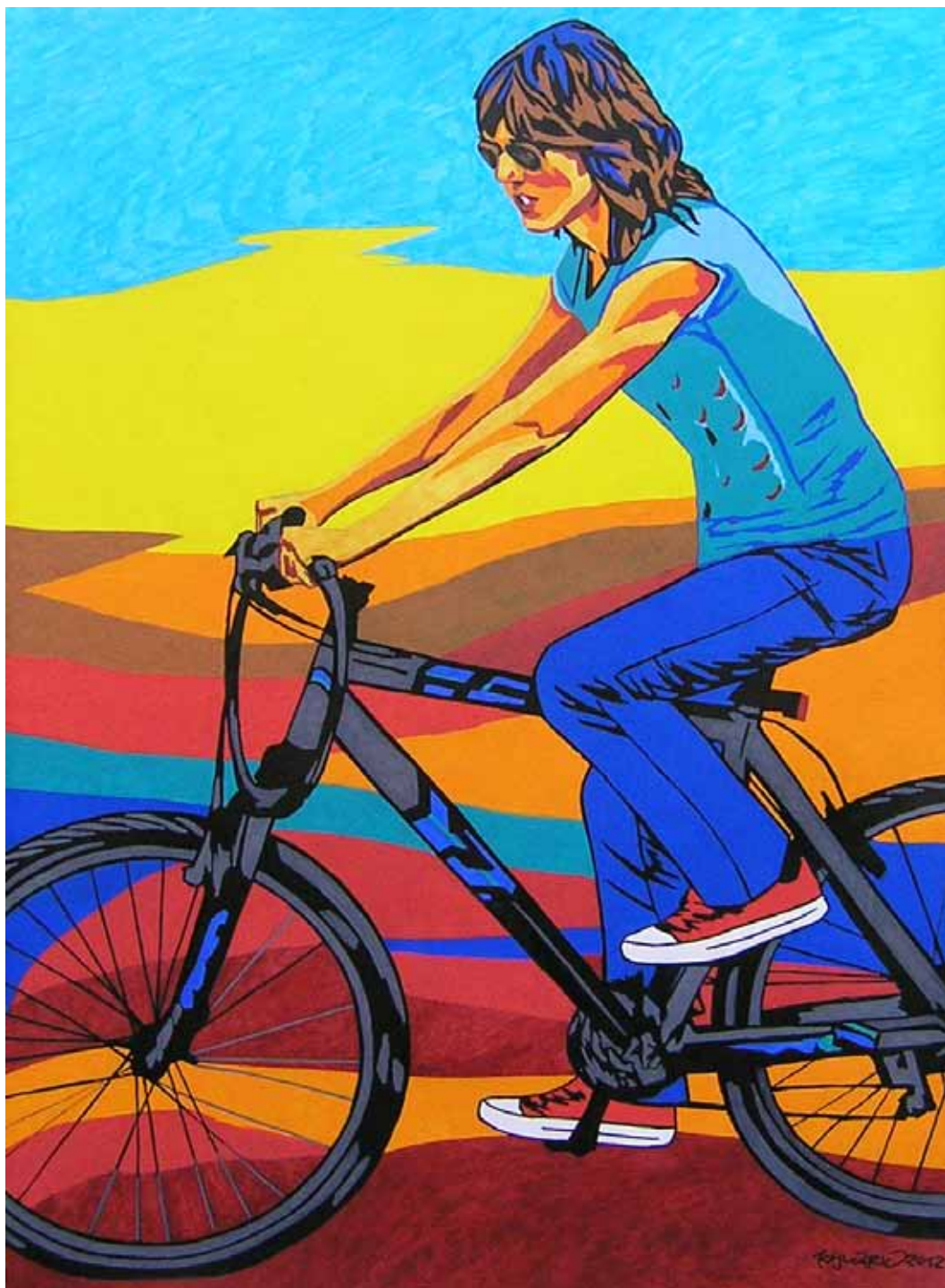
Kombinirana tehnika; 55 x 65 cm

Josip Kanis

Našice 1985.
magistar edukacije likovne kulture

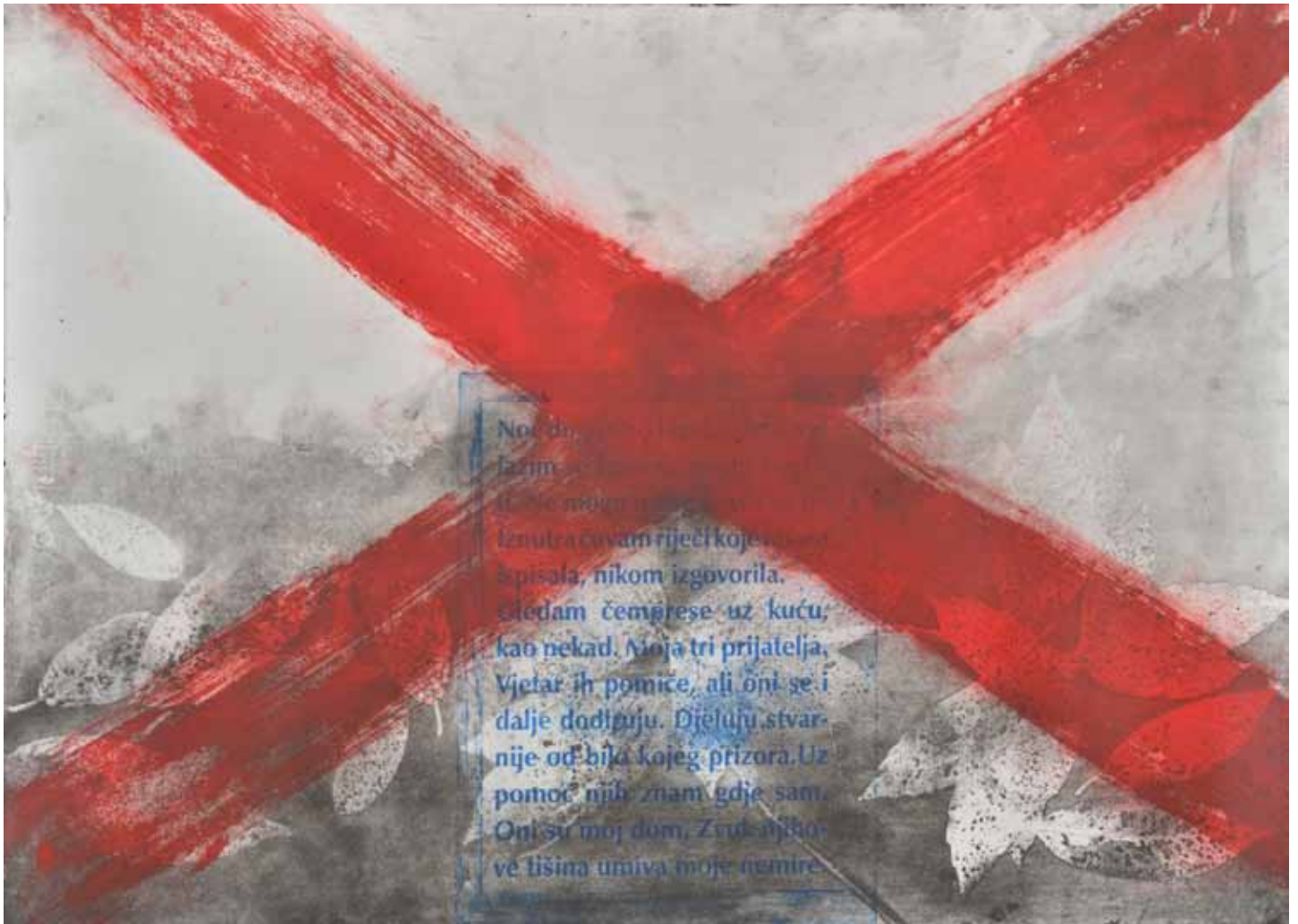
Uzorit momak, 2011.
Crtež ugljen; 150 x 150 cm

Lana Ključarić

Osijek 1981.
magistra primijenjene
umjetnosti – smjer grafika

Fantastic voyage, 2012.
Permanentni marker na
papi; 700 x 1000 mm

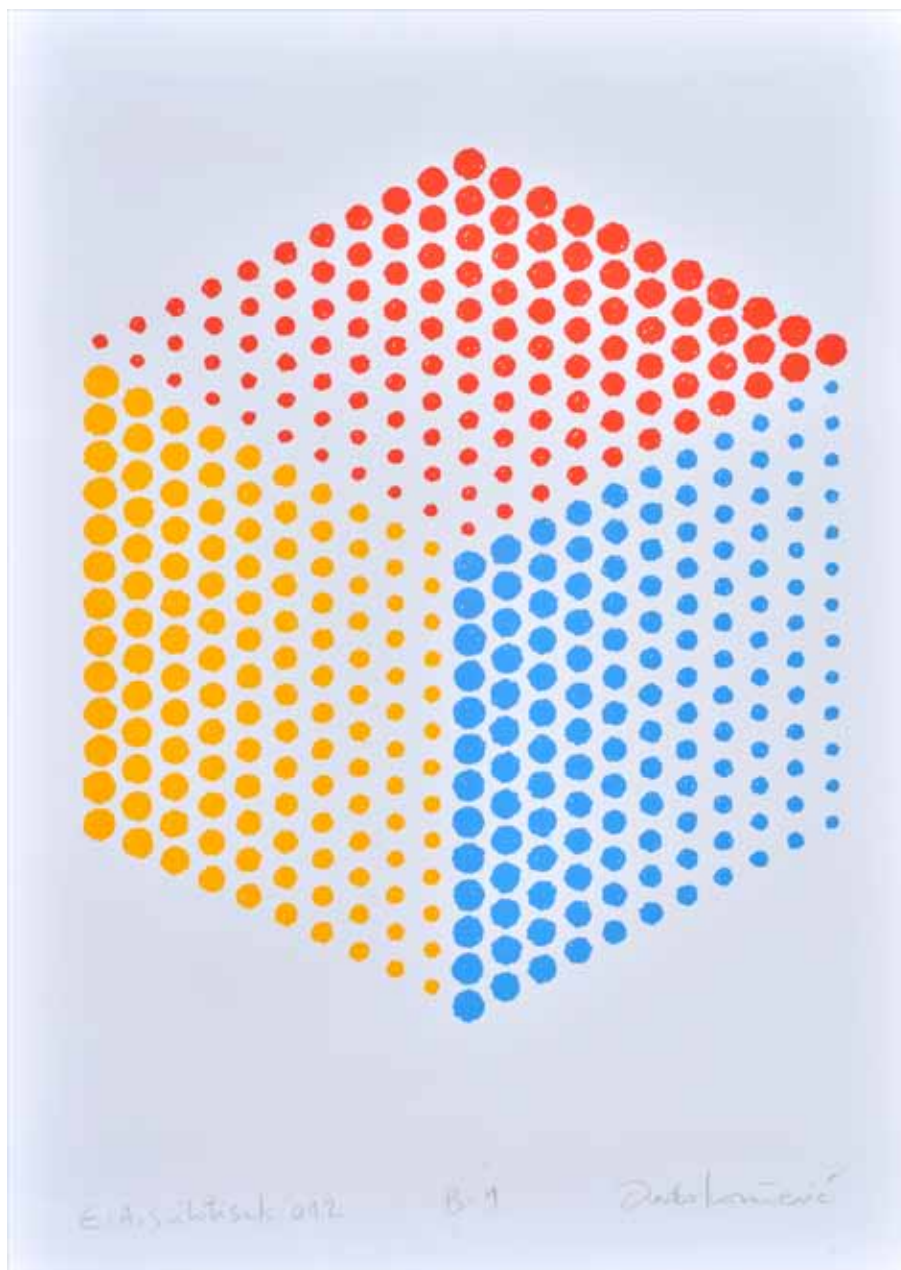
Melinda Kostelac

Rijeka 1968.

magistra umjetnosti

Hortikultura stanja 21, 2012.

Akvatinta; 500 x 700 mm

Dragutin Dado Kovačević

Petrinja 1954.

akademski grafičar

B – 1 Iluzija, 2012.

Svilotisak; 700 x 500 mm

B – 2 Iluzija, 2012.

Svilotisak; 700 x 500 mm

Jelena Kovačević

Osijek 1982.
akademska slikarica - grafičarka

Alma parens, 2012.
Digitalni tisak na plexiglasu; 100 x 150 cm

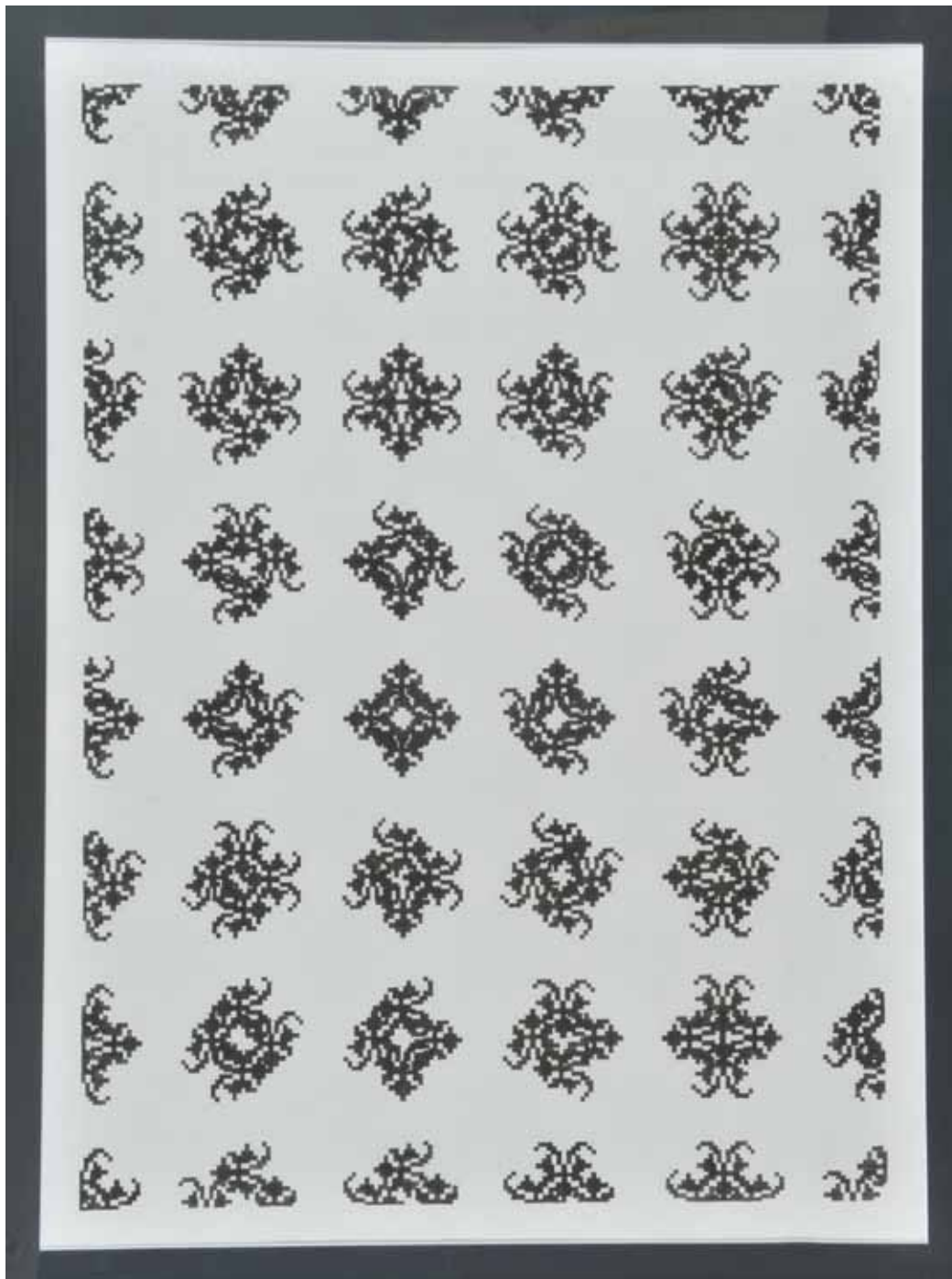
Denis Krašković

Zagreb 1972.
akademski kipar

Napad žigova, 2011.
Drvo i poliester; dimenzije promjenjive

Hepiend melodrama, 2012.
Strip – print na papiru; 4 x B2 format

Goran Kujundžić

Subotica 1976.
akademski slikar - grafičar

*Permutacija ruža 2 (Motiv
iz fundusa Etnografskog
odjela Muzeja Slavonije), 2012.
Tuš na papiru; 1000 x 700 mm*

Branimir David Kusik

Osijek 1946.

akademski slikar - grafičar

Septet, 2012.

Akril na platnu; 140 x 100 cm

Tomislav Livaja

Vinkovci 1989.

Recycle, 2012.

Ulje na prepariranom mediapanu; 78 x 184 cm

Ivica Malčić

Zagreb 1964.
akademski slikar

Outsider, 2011. / 2012.

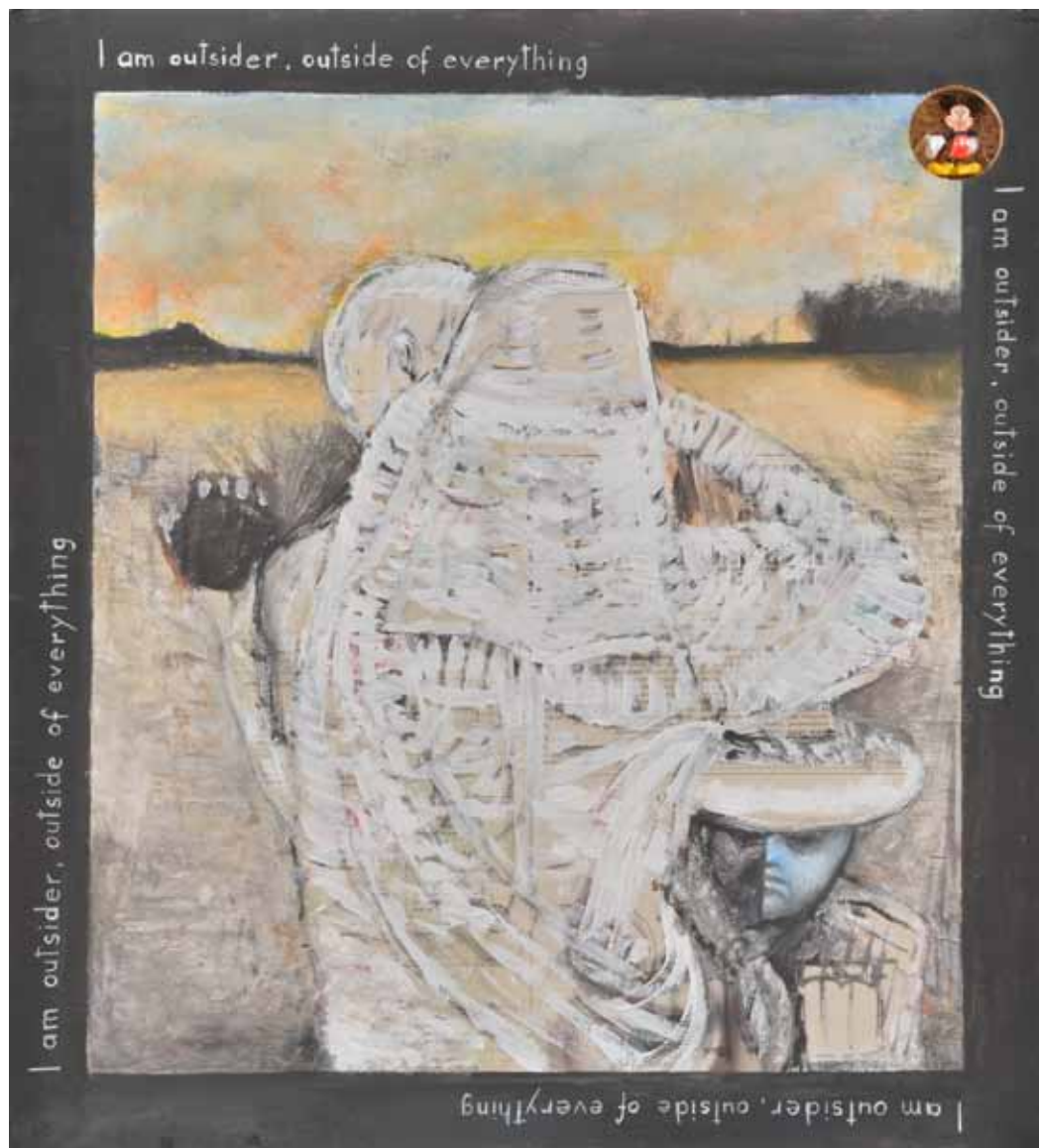
Akril, kolaž, asamblaž na iverici; 55 x 50 cm

Birth, school, art death

Akril, kolaž, asamblaž na iverici; 55 x 50 cm

Malčić art never sleeps

Akril, kolaž, asamblaž na iverici; 55 x 50 cm

Jasna Maretić

Vinkovci 1939.
akademska slikarica

Bor XV, 2011.
Akvarel; 650 x 500 mm

Tihomir Maroević

Rijeka 1937.

profesor likovne kulture

Na Dravi (Tvrđa), 2012.

Kombinirana tehnika; 320 x 480 mm

Na plaži, 2012.

Kombinirana tehnika; 240 x 320 mm

Maškare, 2012.

Lavirani tuš; 240 x 320 mm

Ines Matijević Cakić

Osijek 1982.
akademska grafičarka

Gdje je dinosaur?, 2011.
Digitalni print na platnu, konac; 140 x 100 cm

Gdje je tijelo jelena?, 2011.
Digitalni print na platnu, konac; 140 x 100 cm

Gdje je namještaj?, 2011.
Digitalni print na platnu, konac; 140 x 100 cm

Dorica Matjan

Zagreb 1973.
akademska slikarica

U prostoru, 2011.
Ulje na platnu; 100 x 46 cm

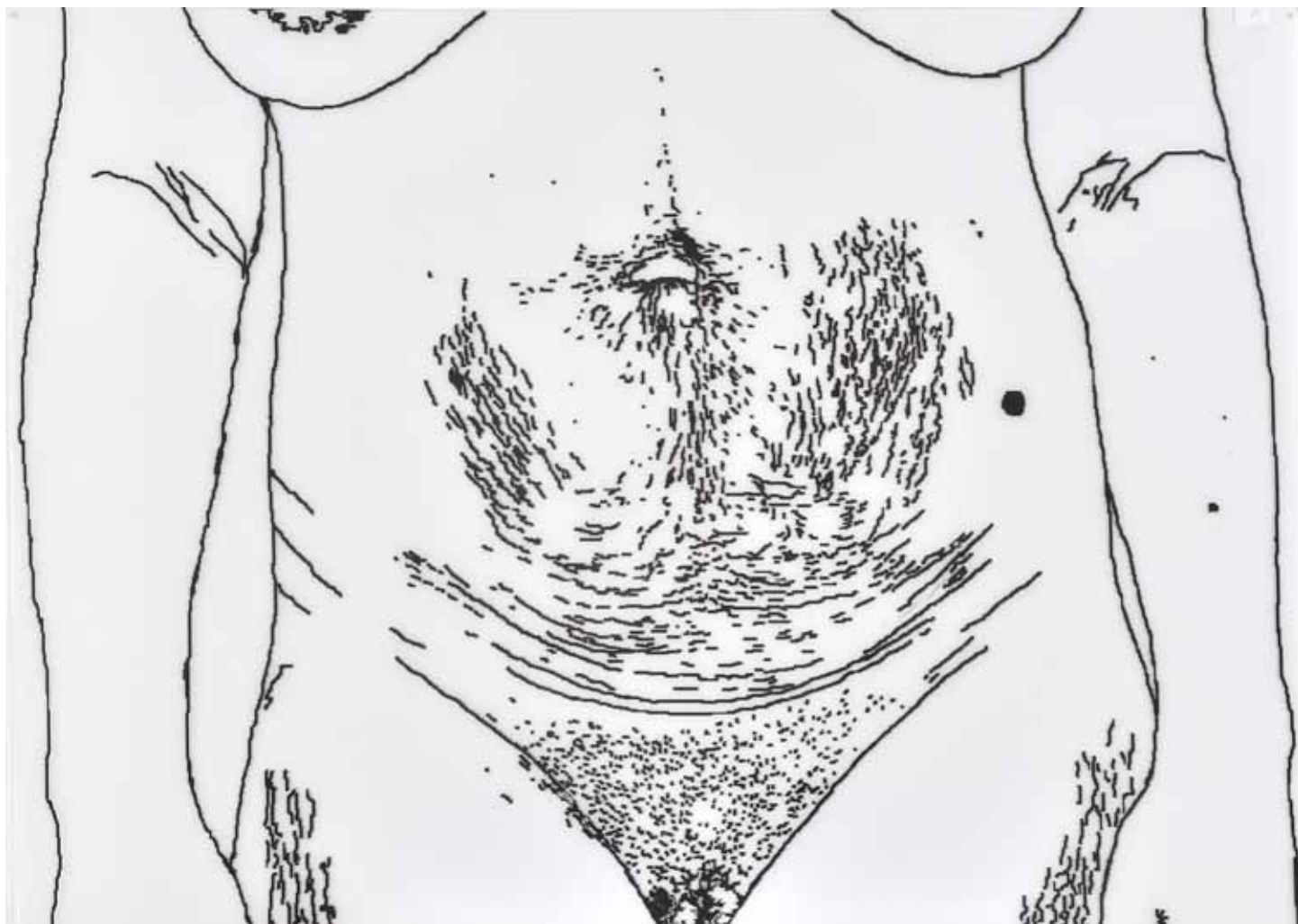

Tamara Mešćić

Gradačac 1987.

Frizerski salon, 2011.

Kaširani papir na ljepenci, marker; 700 x 300

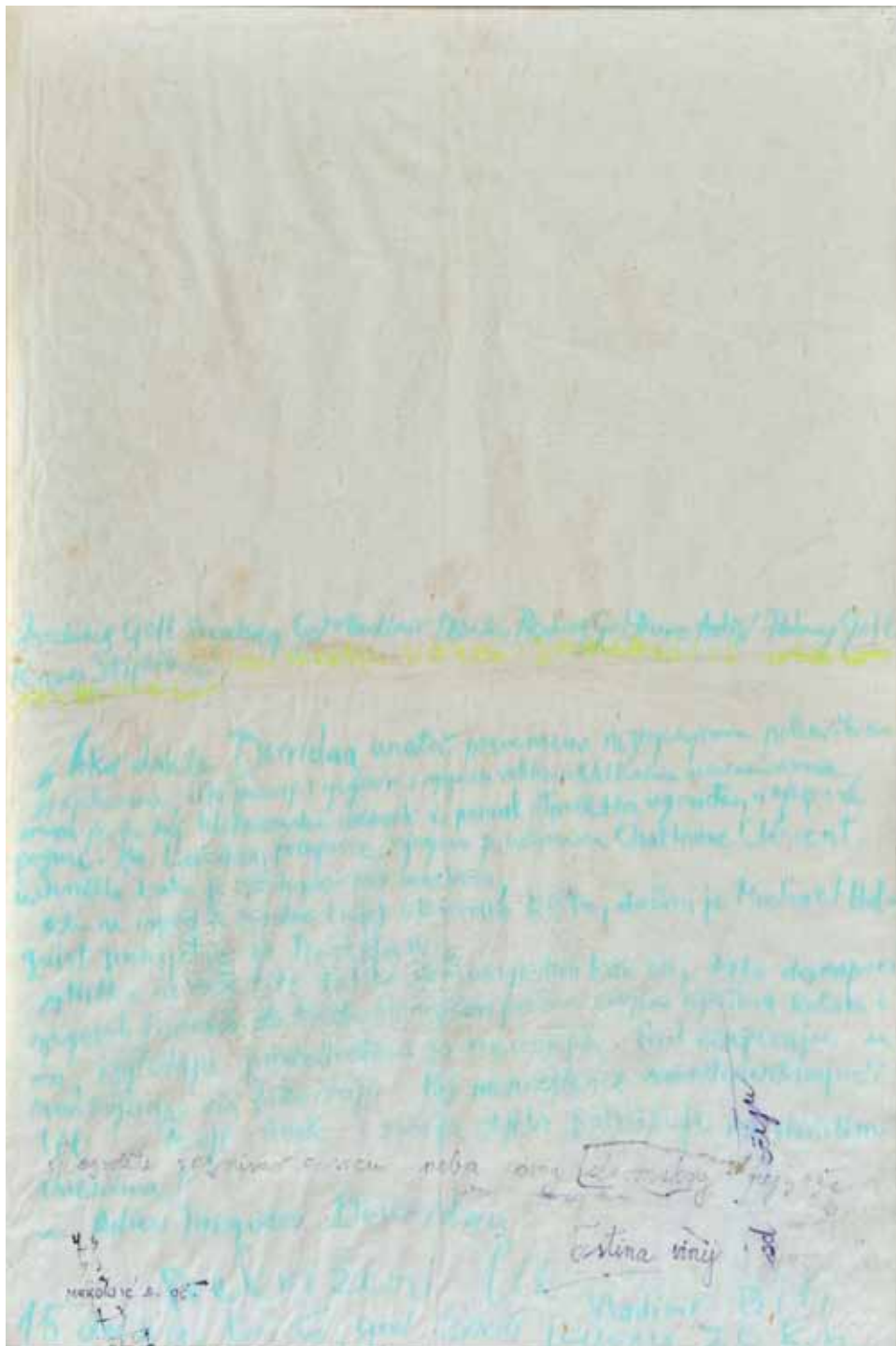
Marija Mikulić Bošnjak

Slavonski Brod 1983.

magistra edukacije likovne kulture

Akt (Nude), 2012.

Crtež pvc folijom na plexiglasu; 100 x 70 cm

Anđelko Mrkonjić

Cerna 1961.

Akvarel R1, 2012.

Kombinirana tehnika; 800 x 600 mm

Predrag Pavić

Zagreb 1982.

magistar edukacije likovnog odgoja

Dokaz za zrak, 2012.

Video; 3'25 min.

Miroslav Pišonić

Davor 1977.
akademski slikar

Demokracija, 2012.
Kombinirana tehnika; 100 x 76 x 90 cm

Vinkovačke jeseni iliti divji čovik, 2012.
Cigla; 100 x 100 x 20 cm

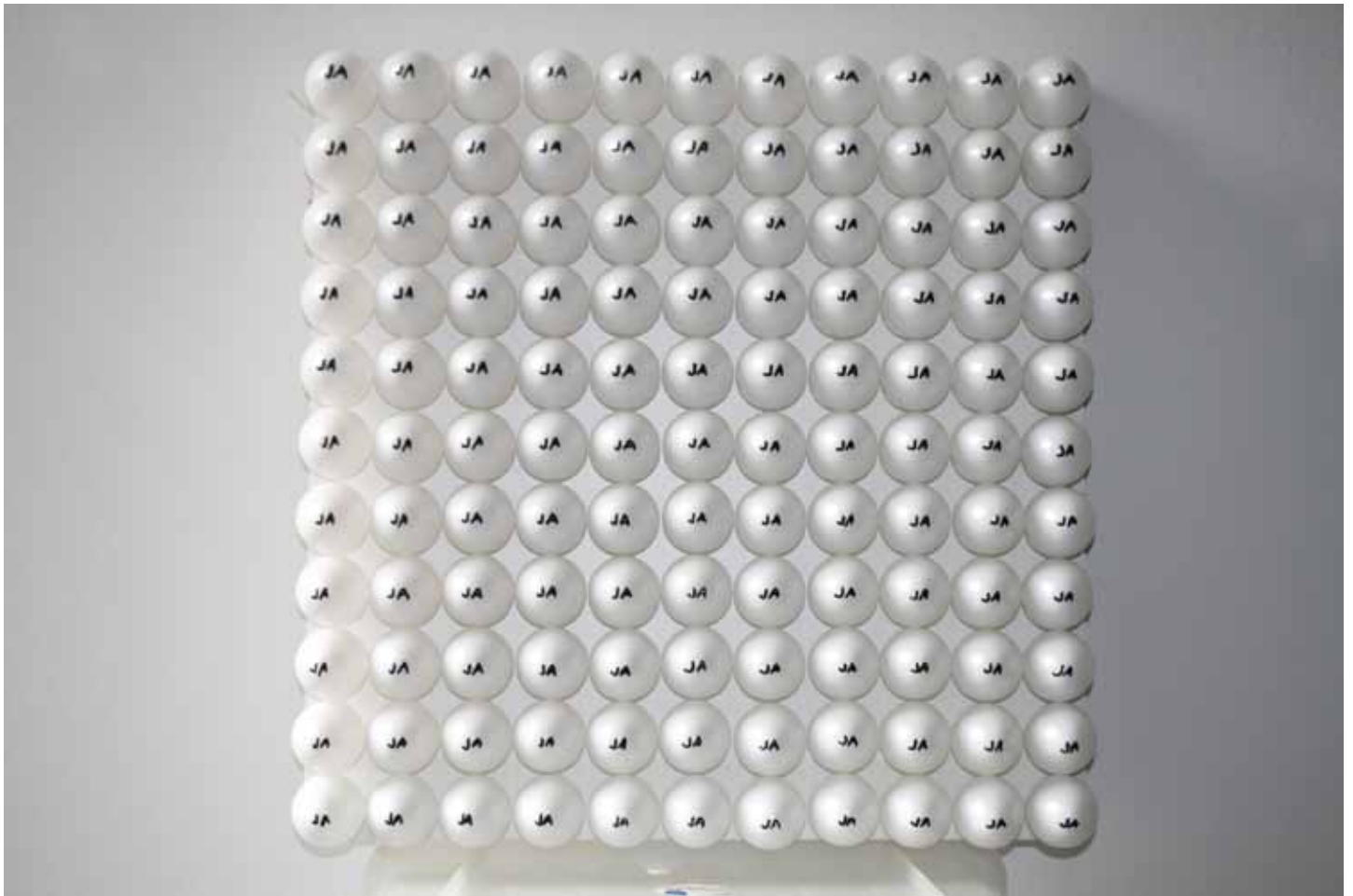

Mirna Pokorić

Osijek 1989.

Lalaa, 2012.

Kombinirana tehnika; 123 x 70 x 20 cm

Ante Rašić

Imotski 1953.
akademski slikar

Drvo života, 2011. / 2012.
Metal – rostfrei; 210 x 25 x 5 cm

JA- JA, 2011. / 2012.
Drvo – iveral; plastična jaja, plexiglas;
50,5 x 50,5 x 708 cm

Igor Ruf

Virovitica 1984.
magistar kiparstva

Medvjedolav, 2012.
Kombinirana tehnika; 158 x 40 x 40 cm

Dubravko Sertić

Cerna 1968.

Pun je mjesec draga (triptih), 2011.

Olovka na papiru; 105 x 75 cm

Portret falusoidnog vanzemaljca, 2011.

Olovka na papiru; 100 x 75 cm

Vrlo osobna priča, 2011.

Olovka na papiru; 97 x 67 cm

Krunoslav Stipešević

Osijek 1959.

akademski slikar - kipar

O-V / C-B, 2012.

Video; 16'9 min

Domagoj Sušac

Zagreb 1974.
akademski slikar - grafičar

Anatomija počela, 2012.
Šivana tkanina; diptih 350 x 1180 cm

Selfportrait (Short history of capitalism), 2012.
Fotografija; 100 x 85 cm

Erekcija, 2012.
Fotografija; diptih 100 x 140 cm

Stjepan Šandrk

Osijek 1984.

Martina Grlić gleda „Potpisivanje deklaracije o pripajanju zapadne Hercegovine i Popova polja Republici Hrvatskoj“ Lovre Artukovića, 2012.

Ulje na platnu; 100 x 150 cm

Ivan Šeremet

Erdevik 1952.

Umjetnik i prevoditeljica, 2012.

Video; 16'9

Brača, 2012.

Performance

Podjela jabuka, 2012.

Performance

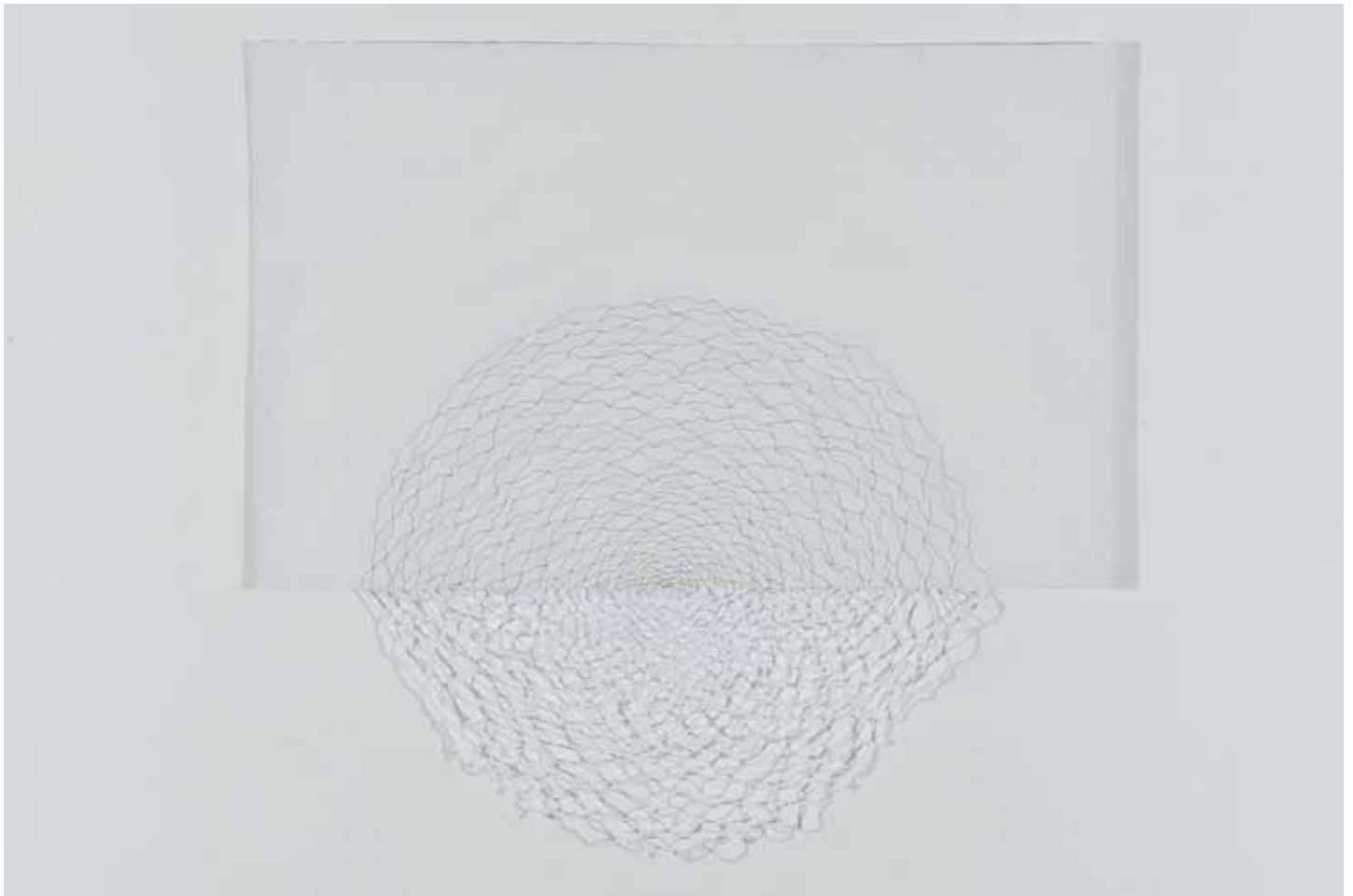

Zoran Šimunović

Vinkovci 1984.

Iščekivanje II

Akril na platnu; 100 x 100 cm

Marija Škrobo

Vukovar, 1984.

Strukture (diptih), 2012.

Ljepenska, rapidograf, konac; 70 x 45 cm

Marko Šošić

Vinkovci 1975.
akademski slikar

Knjiga snova, 2012.
Multimedijalna instalacija; dimenzije promjenjive

Valentina Šuljić

Zagreb 1976.

akademska slikarica - grafičarka

Crni / bijeli svijet, 2012.

Linorez na flizelinu; 78 x 51,5 cm

Sanja Švrljuga

Zagreb 1959.

akademska grafičarka

Perfect, 2012.

Kombinirana tehnika na željezu; 100 x 150 cm

Tihomir&Budimir Komrad Kunst Workers

Tihomir Matijević

Osijek 1975.
akademski kipar

Dražen Budimir

Đakovo 1980.
magistar edukacije likovne kulture

Inkorekto, 2012.

Akril na platnu; dimenzije promjenjive

Marija Tomaz

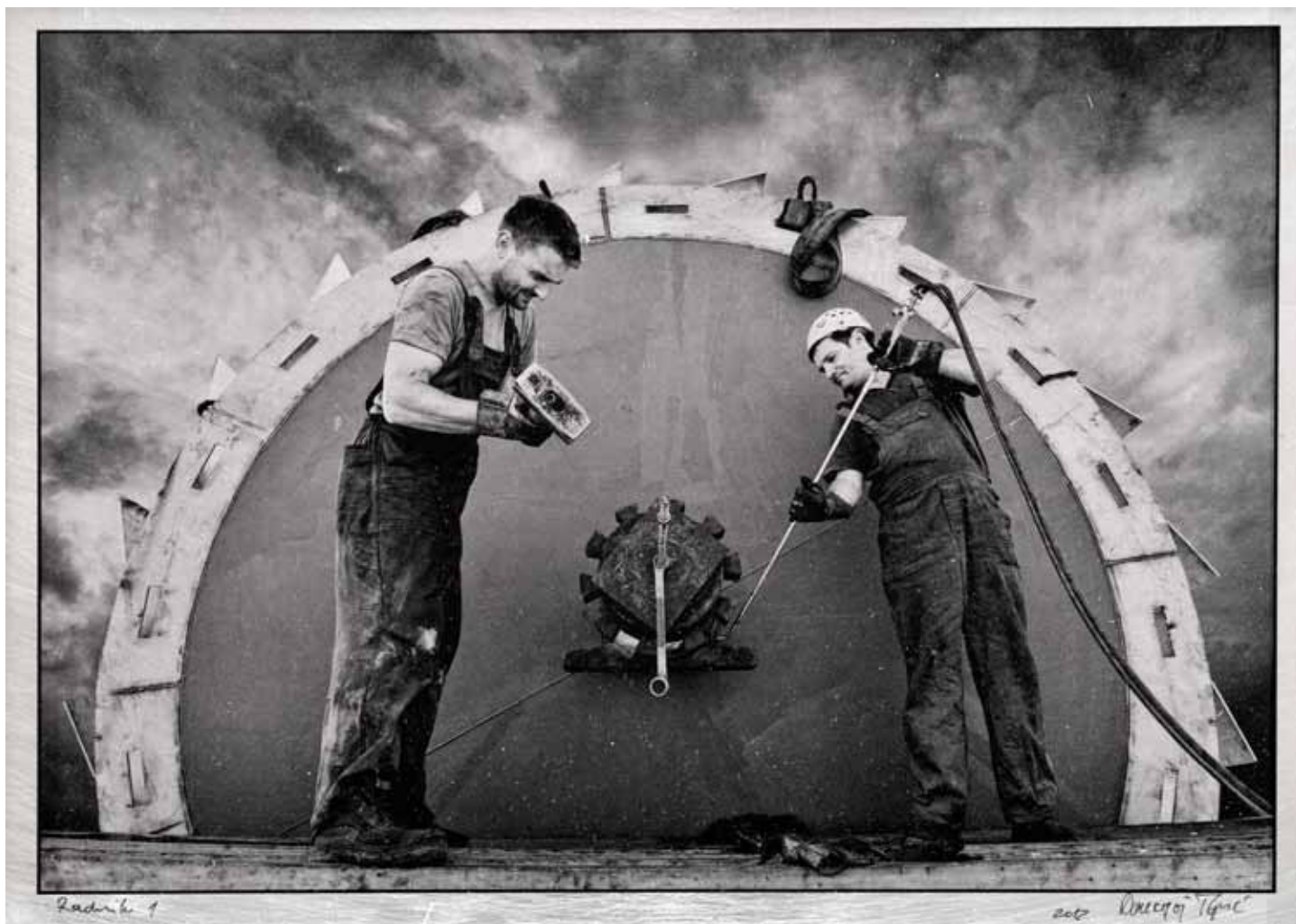
Nova Gradiška 1988.
magistra grafike

Ptica, 2011.

Kombinirana tehnika, akvatinta, šablona; 570 x 810 mm

Žaba, 2011.

Akvatinta; 570 x 810 cm

Radnik 2, 2012.
Digitalni print; 31 x 43 cm

Radnik 3, 2012.
Digitalni print; 31 x 43 cm

Domagoj Topić
Osijek 1979.

Radnik 1, 2012.
Digitalni print; 31 x 43 cm

Marin Topić

Osijek 1956.

Budućnost, 2012.

Digitalni print; 50 x 70 cm,

Anja Vidaković

Osijek 1985.
magistra grafike

1,1,1,13,4,9,8,3,6,4,5, 2012.
Kombinirana tehnika; 1500 x 750 mm

Ljiljana Vlačić

Pula 1970.

akademska slikarica

Sogni, sogni e lacrime, 2010.

Kombinirana tehnika na platnu; 100 x 100 cm

African roots, 2010.

Kombinirana tehnika na platnu; 100 x 100 cm

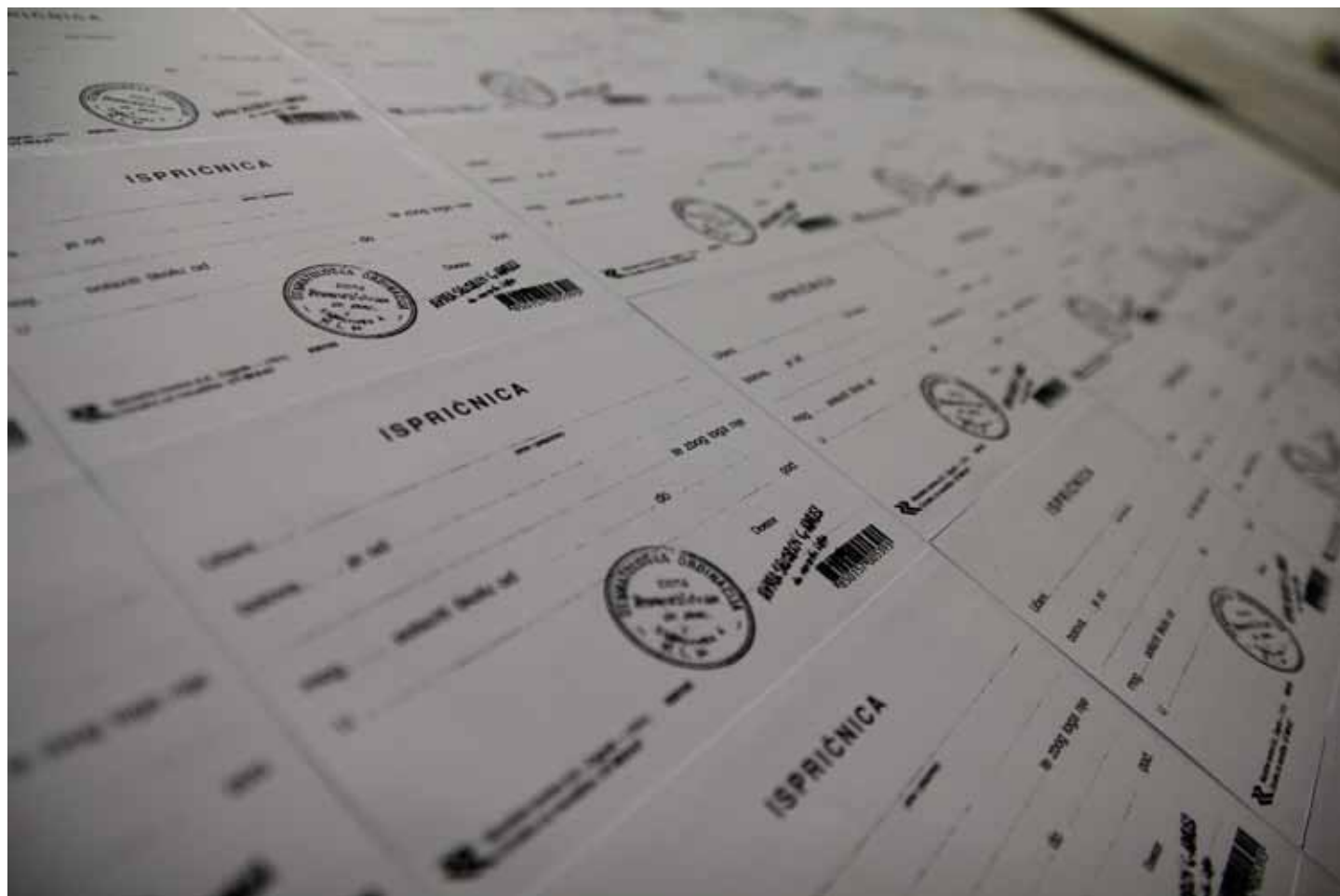

Davor Vrankić

Osijek 1965.
akademski slikar - grafičar

Spinning co., 2011.
Olovka na papiru; 760 x 580 mm

Spinning co., 2011.
Olovka na papiru; 760 x 580 mm

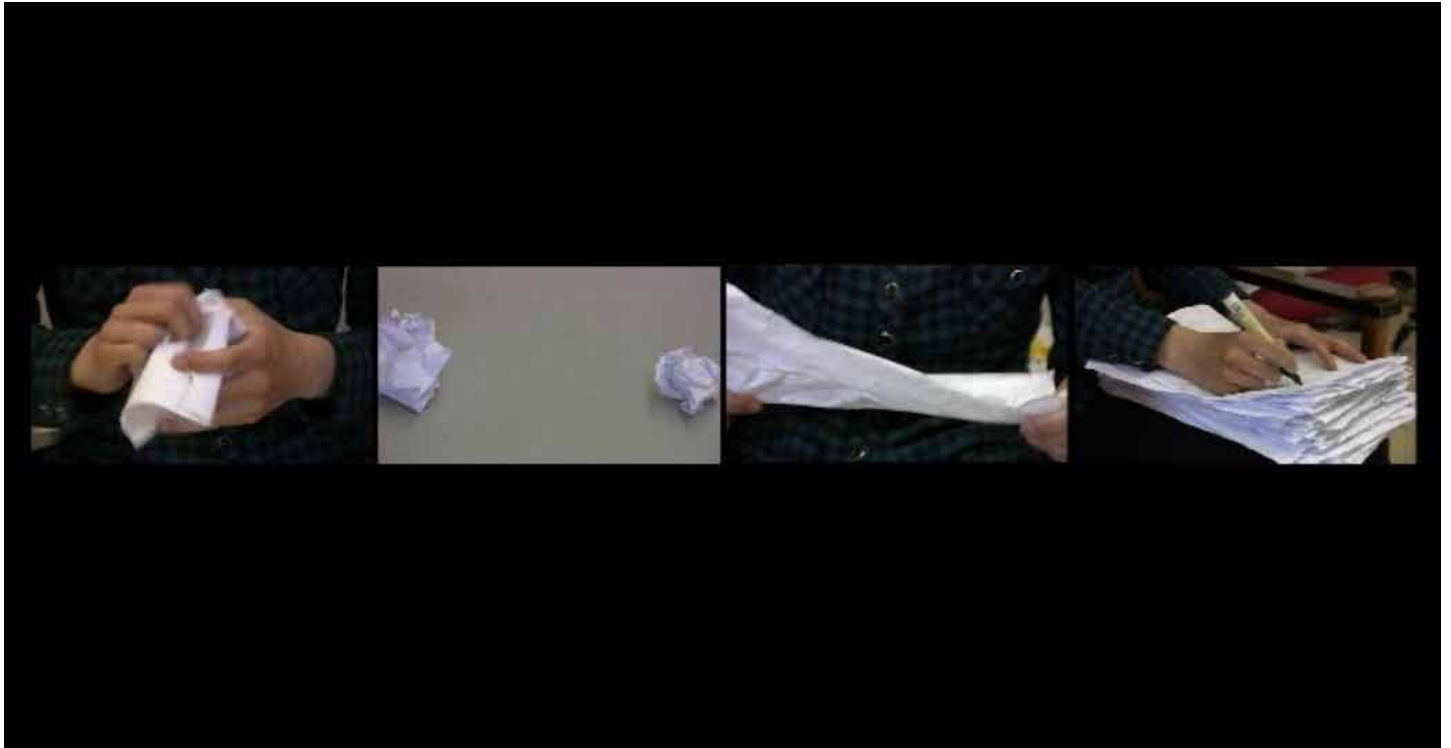

Nikolina Zanetti

Pakrac 1985.

Ispričnica, 2011.

Računalna grafika; 2000 x 2800 mm

Andrea Zrno

Osijek 1985.
akademska kiparica

Ponavljanje je majka znanja, 2011.
Video instalacija; dimenzije promjenjive

Ratko Žaja

Bilice Šibenik 1944.
akademski kipar

Crveni akcent, 2012.
Akril na lesonitu, 131 x 97 cm

Marko Živković

Kostrč 1956.
akademski grafičar

Hesjihia V, 2012.
Digitalni print na ofset ploči; 101 x 62 cm

Hesjihia IV, 2012.
Digitalni print na ofset ploči; 101 x 62 cm

Miroslav Župančić

Zenica, 1949.

Stoj na rukama, 2011.

Kamen, sivec - mramor, 46 x 18 x 12 cm

Parket – vježba, 2011.

Kamen, sivec - mramor, 32 x 23 x 11 cm

Plivačica, 2011.

Kamen, sivec - mramor, 35 x 12 x 11 cm

**STRIP, ILUSTRACIJA I ANIMACIJA
23. SLAVONSKI BIENNALE**

Galerije i strip ne vole se javno...

... što ne treba i ne želi reći kako u galerijama nije bilo izložbi stripa, kako za strip ne postoje specijalizirane galerije ni kako stripu u galerijama nije mjesto. Opservacija je to koja mi se nametnula tijekom žiriranja jer mi se strip u svom klasičnom obliku – sitnom, svedenom, zgusnutom – u nadmetanju za izložbene kvadrate učinio sirotim rođakom starijih umjetnosti. Slika otvara prostor u koji posjetitelj, kad stane pred nju, upada; skulptura svija promatračevu pozornost oko sebe; vid-eouradak hipnotizira treperenjem elektrona, a strip...

Strip je nasljednik tradicije minijaturista i, ako se mene pita, prije svega štivo. Štivo ispričano likovnim jezikom, ali štivo jer je u znatno većoj mjeri namijenjeno čitanju nego gledanju. A čitanje je, pak, intimna djelatnost: obavlja se u postelji, možda fotelji, na porculanskom prijestolju, ali svakako u samoći. Ako je ovješena slika poput površine bazena koja nas poziva da u nju zaronimo s naše skakaonice, strip je brzica koja nas u se uvlači smjenom kadrova, smjenom zbivanja, smjenom trenutaka. Ukočen na zidu, strip i dalje govori o vještini svoga autora, ali mnogo manje o svojoj biti uhvaćenog, no nikako zaustavljenog vremena. Posredno je to priznao i polivalentni, na ovom Biennalu nagrađeni mladi umjetnik Marko Dječka, izrazivši žaljenje što nije imao sredstava da svoje stranice stripa reprodukcijски uveća kako bi se za posjetiteljevo oko ravnopravnije nadmetale s hektarima grafika i ulja.

Dječkina dvojba nije jedina: originali vrsnoga ilustratora Dražena Jerabeka, također nagrađenoga na ovom Biennalu, jedva su nešto veći od rezultata otisnutih u slikovnici. Primijenjene umjetnosti slijedile su razvoj tehnike pa ako su se prije stotinjak godina ilustracije za ovitak knjige razlikovale od slika "za na zid" tek namjenom, a ne vještinom i tehnikom izrade, da-

Galleries and Comic Strip are Not Fond of Each Other in Public...

... which is not supposed and doesn't want to imply that there have been no comic strip exhibitions at galleries, that there are no galleries specialized in comic strips or that comic strip doesn't belong in galleries. This is an observation which occurred to me while jurying, because comic strip in its classic form – miniature, reduced, condensed – seemed to me to be a pitiful relative of older arts while competing against them for the exhibition area. A painting opens a space, in which a visitor immerses when facing it, a sculpture winds the viewer's attention around it, video work hypnotizes by electron flickering, and a comic strip ...

A comic strip is a successor of the miniaturist tradition and it is, in my opinion matters, above all a reading piece. This reading piece is narrated using language of art, but it is a reading because it is more intended for reading than it is for watching. And reading, on the other hand, is an intimate activity: it is performed in bed, maybe an armchair, on porcelain throne, but at any rate in solitude. If a hung painting is like a swimming-pool surface inviting us to immerse into it from our platform, a comic strip is like a torrent immersing us in it by the shift of frames, occurrences, moments. Hanging inflexible on the wall, the comic strip is still telling about its author's skill, but much less about the essence of seized, but in no way stopped time. This has also been acknowledged by a polyvalent, young artist Marko Dječka who was awarded at this Biennial, expressing regret he had no means to enlarge the pages of his comic strip in order to compete for the visitor's eye with the hectares of prints and oils.

Dječka's dilemma is not the only one: the originals by an excellent illustrator Dražen Jerabek, who is also awarded at this Biennial, are barely bigger than the results printed in the picture-book. Applied arts have been keeping up with techniques development, therefore, provided that some hundred years ago book cover illustrations were different from the paintings "for the wall" only by their purpose, and not the skill and quality of production, Jerabek can be categorized as a member of evaporating sort

nas je Jerabek pripadnik hlapeće sorte koja izvornu ilustraciju u potpunosti radi rukom. Sličnu priču imamo i kod stripa – stotinu godina stari originalni tabloi impresivni su komadi kartona dok je razvoj grafičke industrije, a ako ništa drugo onda fotokopirni strojevi i skeneri, veličinu originala sveo na prijenosni i skoro nevidljivi A3 – te su originali dvaju danas dominantnih oblika stripa, “nacrtanoga romana” i web-stripa, ili minijaturni ili fizički i ne postoje. Tako da je, paradoksalno, od svih za ovu izložbu odabranih stripovskih eksponata u prostoru vjerojatno najvidljivija kamena sjekira, otjelotvoren ikonički rekvizit iz jedne popularne stripovske serije.

Kako im ime kaže, strip, ilustracija i srodne “primijenjene” umjetnosti nastale su prilagodbom rijetkog i elitnog za masovnu upotrebu. Galerije su, pak, zadržale auru elitnosti pa je ulazak masovnih medija u njihov prostor promatran dvostruko sumnjičavim okom: spušta li galerija kriterije u ime populizma ili je masovnost porodila kakvoću? Treća se mogućnost čita iz meni dragoga citata pisca Stevena Granta, koji je rekao kako je “danas izbor prevelik da bi ijedan medij bio masovan”, u kom slučaju prestaje postojati klasna razlika elitnog i masovnog. Točno smo tako žirirali radove za ovu izložbu: bila riječ o stripu, ilustraciji, fotografiji, grafici, performansu, slici, skulpturi, instalaciji ili grafičkom dizajnu, pitali smo se: “Je li dobro? Je li lijepo? Je li autoru uspjelo pružiti se onkraj sebe i dotaknuti nas?”

U polustoljetnoj zavadi stripa s galerijama, najčešća su jabuka razdora radovi Roya Lichtensteina. Prenoseći kadrove iz jeftinih stripova na platna koja će s vremenom postizati sve veće i veće cijene, Lichtenstein je smrtno uvrijedio stripovsku zajednicu koja do danas vjeruje kako je samo kopirao njihov potplaćeni rad i na njemu se besramno obogatio. No, promotri li se hladno, Lichtenstein rad nije toliko kopirao koliko rekontekstualizirao: izvađene iz izvornoga konteksta, stranice stripa na galerijskom zidu ne postaju slike već stvaraju novi kontekst, traže novo čitanje. Konačna slika stripovskog trenutka ovog Biennala ovisit će, stoga, u jednakoj mjeri o postavu i tako dobitvenim međudodnosima koliko i o kvaliteti pojedinačnih radova. U ovo potonje ne sumnjam, dok ono prvo jedva čekam vidjeti.

producing original illustrations only by hand. There is a similar story with the comic strip – hundred years old original tabloids are impressive cardboard pieces whereby development of the printing industry, if nothing else then photocopiers and scanners, have reduced the original size to portable and almost invisible A3 – making the originals of two today dominant kinds of comic strips, “the sketched comic” and the webcomic either miniature or physically nonexistent. Consequently, it is a paradox that out of all comic strip exhibits selected for this exhibition probably the stone axe, an embodied iconic piece of equipment from one popular comic strip serial, is the most visible.

As suggested by the name, comic strip, illustration and related “applied” arts are results of adjustment of seldom and élite to mass usage. On the other hand, galleries have kept the aura of elitism, greeting, therefore, the enetering of mass media into their space with double suspicion: is gallery loosening its criteria for the sake of populism or has the mass character generated quality? The third possibility can be seen in the quote I like by writer Steven Grant who said that “the choice today is too big for any medium to be a mass one”, in which case the class difference between élite and mass stops existing. This is exactly how we juried the works for the occasion of this exhibition: whether speaking of a comic strip, illustration, photography, print, performance, painting sculpture, installation or graphic design, we asked ourselves: “Is it good? Is it beautiful? Has the author managed to reach beyond himself and touch us?”

In semicentennial disagreement between comic strip with galleries the most common apple of discord have been works by Roy Lichtenstein. Transferring the frames from inexpensive comic strips on canvases, which were in the course of time to reach extravagant prices, Lichtenstein mortally offended the comic strip community which has believed that he had only copied their underpaid work and enriched himself shamelessly on it. However, distantly observed, Lichtenstein didn’t copy the work that much but rather recontextualized it: detached from the original context, comic strip pages hung on the gallery wall do not become pictures but create a new context, ask for a new reading. The final impression of the comic strip moment at this Biennial will hence comparably depend on the display and consequent correlations as it will on the quality of individual works.

I don’t have any doubts about the latter, whereas I can’t wait to see the former.

GALERI

slavonski
biennale

Auks Jedan
Marin Balaić
Nenad Barinić
Marko Dješka
Vanja Eberl
Ivan Hajek
Antonio Hočevar
Miodrag Ivanović
Dražen Jerabek
Marko Jovanovac
Denis Krašković
Boris Matešić
Igor Penović
Vedrana Rapić
Davor Šunk
Tihomir Taborski
Milan Tomas
Tomislav Torjanac
Simon Vučković

Auks Jedan

1989.

Eye for an eye, 2011.

Akril, akrilni marker,
500 x 700 mm

Rug, 2011.

Akrilni sprej, akrilni marker,
500 x 700 mm

Marin Balaić

Osijek 1980.
magistar dizajna

Film 100lica stolica, 2008.
Fotografija, stop – animacija; PAL anamorphic

Nenad Barinić

Zagreb 1972.

Morgana, str. 7, 2012.

Strip - olovka, tuš, kist, pero; A3

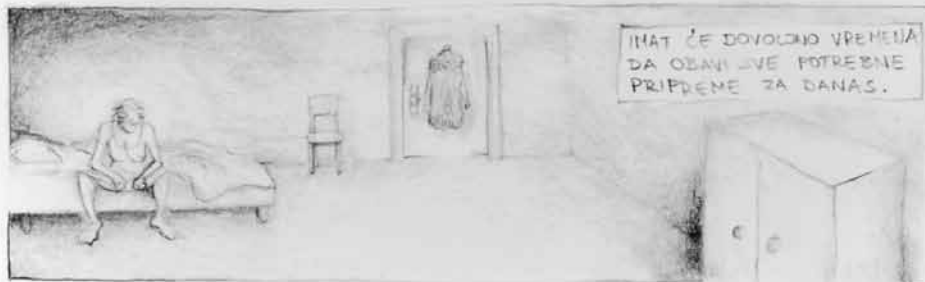
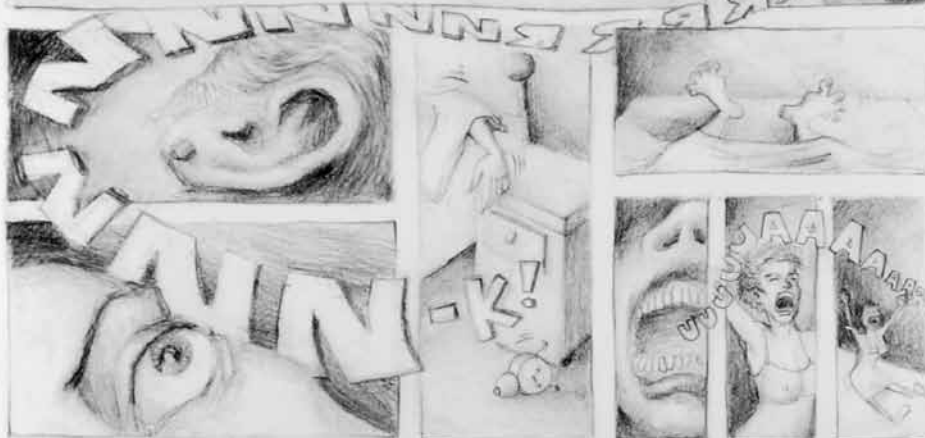
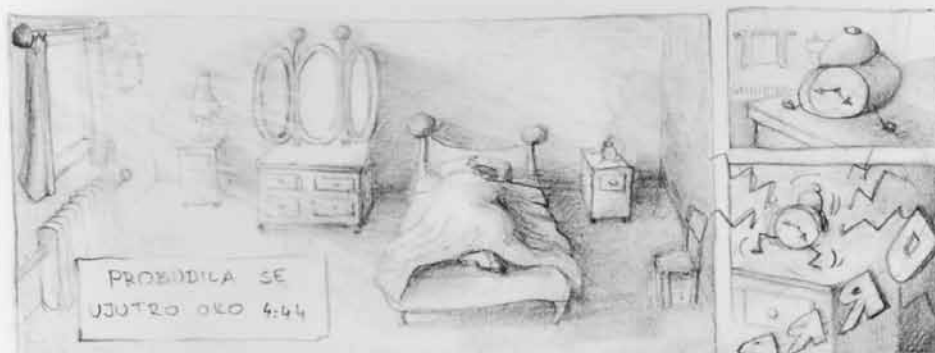
Vanja Eberl

Osijek 1986.

magistra primijenjene umjetnosti – smjer grafika

Damien Ferro i zvijeri, 2012.

Digitalna konceptualna ilustracija; 700 x 380 mm

Ivan Hajek

Našice 1987.

Parking, 2012.

Strip - olovka, tuš, flomaster; 3 x A4

Noć, 2012.

Strip - olovka; 4 x A4

Antonio Hočevar

Đakovo 1978.

Darkwood (diptih), 2012.
Objekt – kombinirana tehnika;
60 x 70 cm

Miodrag Ivanović

Odžaci 1959.

Drugi svjetski rat, 2012.

Strip - akril na papiru; 80 x 50 cm

Marko Jovanovac

Osijek 1985.

Ovitci časopisa RE, 2009.

Kombinirana tehnika (analogno / digitalna); dimenzije A5

Naslovnica i oprema dječje knjige Vremeplov, 2010.

Kombinirana tehnika (analogno / digitalna); dimenzije A5

Plakati za dječje kazalište: Vještičji pir, Božićni kolačići,

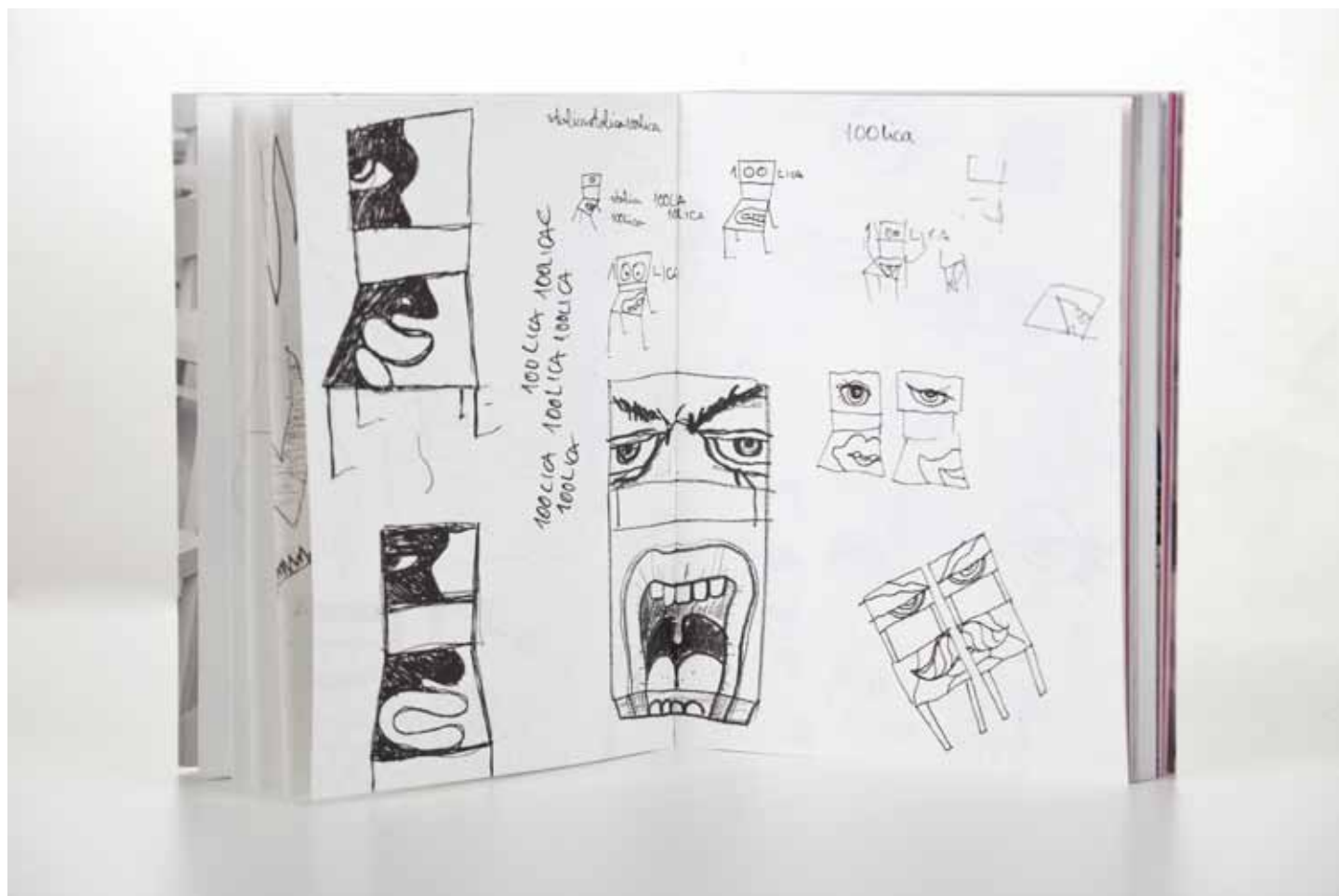

Boris Matešić

Osijek 1967.

Stolice 100lica stolica, 2008.

Akril na drvetu, digitalni print; dimenzije promjenjive

Igor Penović

Osijek 1977.

Knjiga 100lica stolica, 2008.

160 x 210 mm

Skice kostima - kraj 17. st.

Malleus Dei

Vedrana Rapić

Split, 1970.

Diplomirana kostimografkinja

Character design – kostimografija
za animirani film *Malleus Dei*,
u produkciji
Olovka na papiru; 500 x 700 mm

Davor Šunk

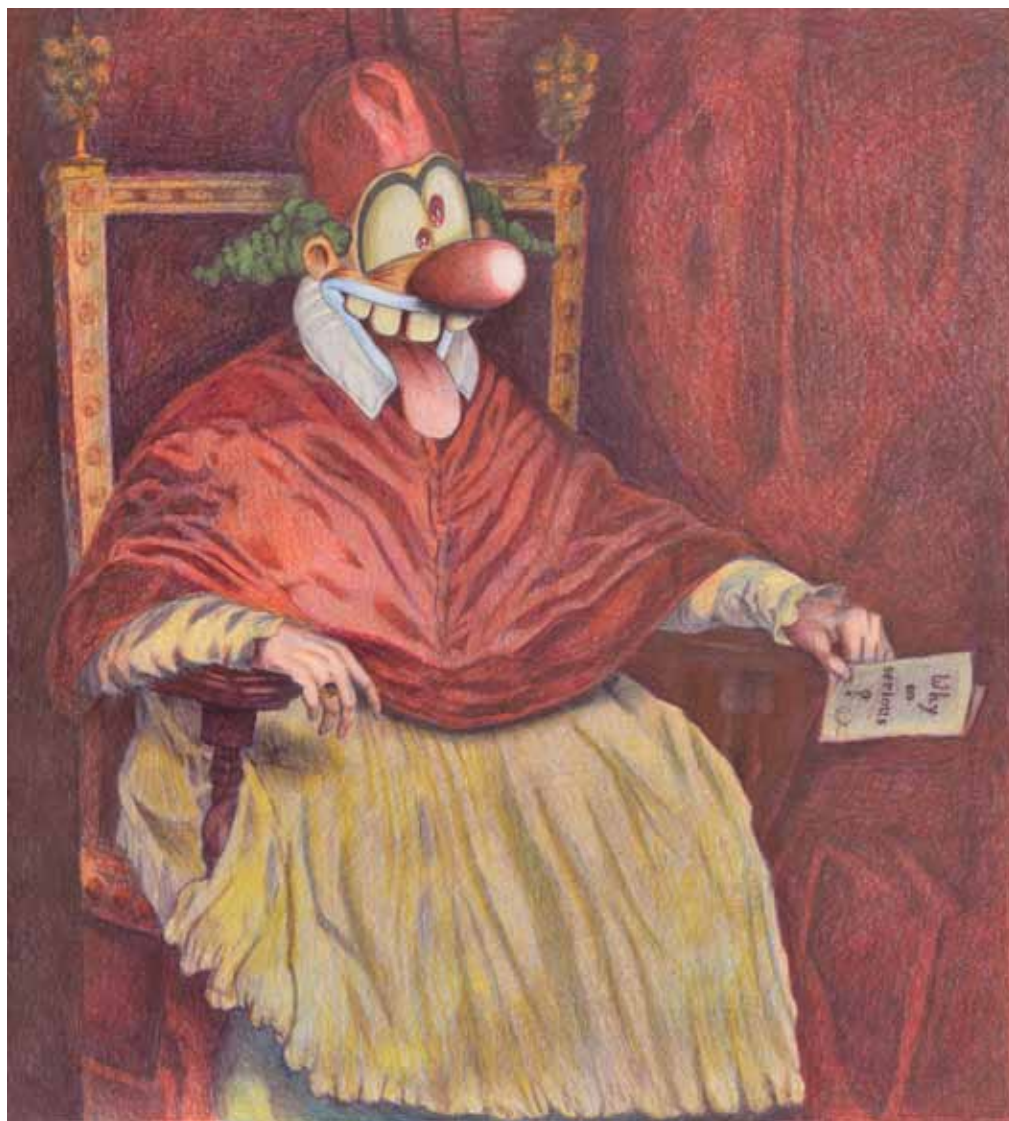
Virovitica 1970.

Osjećam ne, 2010.

Strip - vektorska grafika, digitalna grafika;
dimenzije A3

Gladan sam, 2012.

Strip - crtež tušem, montaža; dimenzije A3

Tihomir Taborski

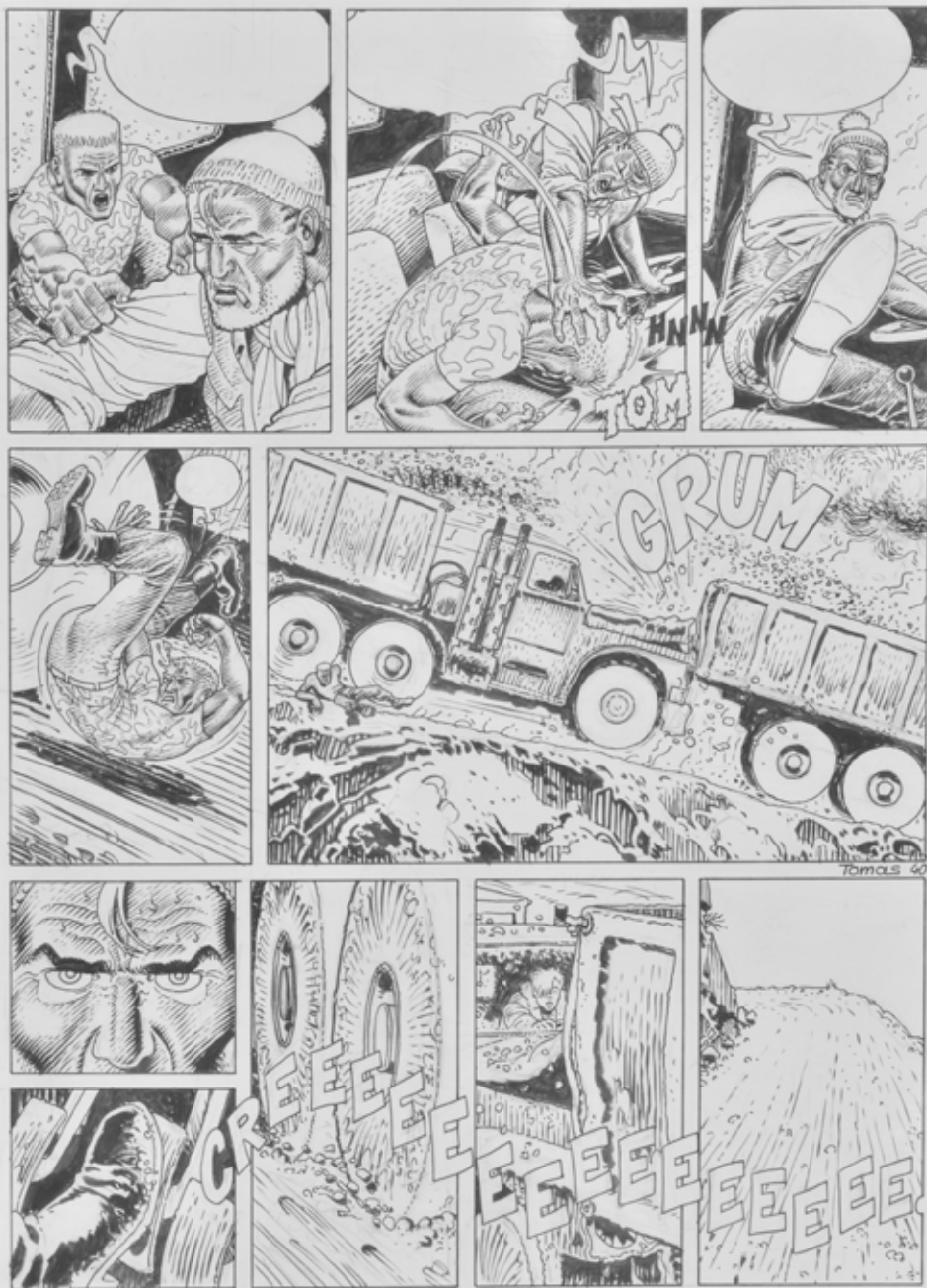
Slavonski Brod 1983.
profesor likovna kulture

Smiješna strana umjetnosti - Maratova smrt? - (Ilustracije za školski list "Godišnjak 2013." Škole za tekstil, dizajn i primijenjene umjetnosti Osijek), 2012.

Kombinirana tehnika; 420 x 500 mm

Smiješna strana umjetnosti - Papa Inocent X? (Ilustracije za školski list "Godišnjak 2013." Škole za tekstil, dizajn i primijenjene umjetnosti Osijek), 2012.

Kombinirana tehnika; 460 x 500 mm

Milan Tomas

Čeminac 1961.
grafički tehničar

Zen Zagreb, 2012.
Strip - tuš na papiru; 305 x 430 mm

Tomislav Torjanac

Našice 1972.

diplomirani grafički dizajner

Antuntun: „Kad se jako smračí, on mrak grabi loncem...“, 2009.

Ulje na drvu i digitalna tehnika; 745 x 430 mm

Iznenada netko pokuca, 2011.

Ulje na drvu i digitalna tehnika; 430 x 590 mm

Djevojčica i div, 2009.

Ulje na drvu i digitalna tehnika; 430 x 560 mm

Simon Vučković

Kotor 1975.
diplomirani dizajner

Gorući Korto, 2012.

Tuš na papiru, računalna obrada;
dimenzije A4

**MONOGRAFSKA IZLOŽBA IVAN ŠVERTASEK
23. SLAVONSKI BIENNALE**

Izvornost djela Ivana Švertaseka sadržana u tehnici rezervaža i stalna pozornost likovne kritike, koju su slike ovog načina rada izazivale i u konačnici od prvog dana do danas visoko cijenile, nije toliko u "kazališnoj magiji" niti u humanoj ikonografiji, koliko u aktualnosti novog poimanja slikarske strukture. Pojavom strukturalizma kao novog likovnog senzibiliteta, naglo će porasti zanimanje za postupke slične nadrealizmu, za spontanošću koja "vraća izvorima" što predstavlja jednu od osnovnih poticaja moderne svijesti. Ivan Švertasek se odlučio za pojednostavljeni znak/simbol koji poseže za elementarnim i arhetipskim konfiguracijama, čije djelovanje još uvijek izgleda kao da posjeduje neku magijsku moć. K tomu razlivena, razmrvljena, oljuštena struktura površine slike (rezervaža) sadrži ideju zida kao podloge, upravo otkrivenu i naglašenu 1955./56., prepoznatu od europske kritike i pjesnika. Umjetnici (*Mendelson, Rauschenberg, Novelli* itd.) nastoje stvoriti početni impuls, stanje sirove, tajanstveno plodne materije, pikturalizam. Slučajnost "mračnog međusvijeta" međutim strogo je kontrolirana konstrukcijom slike, kompozicijom i ritmom. To su te europske aktualnosti u kojima Švertasek sudjeluje individualnim doprinosom, samosvojnim razvojem. Kako primjećuje izvrsno Matko Peić u svom napisu o Švertaseku, njegovo je slikarstvo sazdana na naoko suprotnim premisama: ono je lirsko (ispovjedno) i znakovno (metafizičko), strukturalno (minimalističke destruktivne sirovosti) i konstruktivno (asimetrične ritmičke modernosti), ono je ilustrativno (motiv je jak i bitan) i umjetnički aktualno – odgovara vremenu i promišljanju koje se lirskom apstrakcijom i otvorenim znakom pedesetih godina XX. stoljeća suprotstavljalo jakoj struji geometrijske apstrakcije. Ivan Švertasek sudjelovao je u aktualnostima svoga doba kroz druženja, susrete, grupe, kroz javne nastupe i studijska putovanja i kroz istraživanja koja su mu donosila stvaralačku radost. Upravo tehnika (rezervaž) koja je nastala u eksperimentiranju s grafičkim i slikarskim tehnikama i tehnologijama odredila ga je kao slikara papirnate podloge europskog uzleta, zapaženog upravo u trenutku rađanja njegova izvorna djela. Grafika, ilustracija i keramika zaokružuju široki raspon umjetnikova zanimanja i djelovanja. Kao svi veliki slikari Ivan Švertasek nosi pečat autentičnog autora koji je svoj bogati i raznovrsni opus stvarao s određenom lakoćom, samosvojno.

Branka Hlevnjak,
iz monografije *Ivan Švertasek*

The authenticity of Ivan Švertasek's works as inherent in sugar lift technique and permanent interest of art critique aroused by these works highly appreciating them since the first day, lies neither in the "theatrical magic" nor in humane iconography, but in the actuality of a new conception of artistic structure. The appearance of structuralism as a new artistic sensibility meant an abrupt rise in interest for procedures similar to surrealism, spontaneity which "brings back to roots" representing one of the main impetuses of modern consciousness. Ivan Švertasek opted for a simplified sign/symbol reaching for elemental and archetypal configurations, the impact of which still seems to possess some kind of magical power. Besides, the spilt, fragmented, shelled structure of the picture (sugar lift) surface embracing the idea of wall as background, exactly revealed and emphasized in 1955/56, and recognized by the European critique and poets. Artists (*Mendelson, Rauschenberg, Novelli* etc.) endeavor to create an initial impulse, the state of a coarse, mysteriously constructive matter, pictorialism. The coincidence of "obscure inter-world" is, however, strictly controlled by the picture structure, its composition and rhythm. Those are the European realities in which Švertasek participates with his individual contribution, authentic development. As superbly noticed by Matko Peić in his article about Švertasek, his art of painting rests on seemingly opposing premises: it is lyric (confessional) and semiotic (metaphysical), structural (of minimalist destructive crudity) and constructive (of asymmetrical rhythmic modernity), it is illustrative (motif is strong and important) and artistically of topical interest – it is typical of the time and opinion which was opposing the strong stream of geometric abstraction by the means of lyrical abstraction and a conspicuous mark of the fifties of the 20th century.

Ivan Švertasek took part in current events of his time through companionship, encounters, groups, public appearances and study tours as well as research which was bringing him creative joy.

Exactly the technique (sugar lift) which developed through experimenting with printing and painting techniques and technologies established him as a paper-background painter of European provenance, who became noticed in the very moment of giving rise to the birthing process of his original work. Prints, illustrations and ceramics integrate the wide spectrum of artist's interests and activity. Like all big painters Ivan Švertasek is marked as an authentic author who was creating his rich and diverse opus with specific ease, authentically.

Branka Hlevnjak,
from *Ivan Švertasek* monograph

Sv. Martin i prosjak, tapiserija

Zeleni konj, glazirana keramika

Legenda, tempera, rezervaž

Crveni stolnjak, tempera, rezervaž

Don Quijote, kamenjača

Izdavač / Publisher

Galerija likovnih umjetnosti, Osijek

Europska avenija 9

31 000 Osijek, Hrvatska

tel.: + 385 (0)31 251 280

fax.: + 385 (0)31 251 281

www.gluo.hr

gluo@gluo.hr

Za izdavača / For the publisher

Leonilda Conti

Tekstovi / Texts:

Sonja Briski-Uzelac

Valentina Radoš

Darko Macan

Branka Hlevnjak

Lektor / Copy editing:

Dijana Stanić Rešicki

Prijevod na engleski jezik / English translation:

Sanda Katavić Čaušić

Kustos i urednik / Curator and editor:

Valentina Radoš

Kataloška obrada / Catalogue:

Valentina Radoš

Likovni postav / Exhibition design:

Valentina Radoš

Tehnički postav / Technical setup:

Tihomir Ferlin

Mirsad Bećarević

Ranko Lalić

Borivoj Eklemović

Autor postava Ivan Švertasek / Exhibition design Ivan Švertasek:

Jasminka Najcer Sabljak

Fotografije / Photography:

Marin Topić, Domagoj Topić i autori

Dizajn naslovnice kataloga, pozivnice i plakata / Design of cover sheet,
poster and invitation:

Marko Jovanovac

Prijelom kataloga / Layout of the exhibition catalogue:

Fotoart, d.o.o. Osijek

Grafička priprema i tisak / Prepress and press:

Fotoart, d.o.o. Osijek

Tisak / Print:

Grafika d.o.o. Osijek

Naklada / Copies

300 primjeraka / copies

Izložba je realizirana sredstvima / The exhibition has been put on with funds
supplied by

Osječko-baranjske županije

Ministarstva kulture Republike Hrvatske

Grada Osijeka

Sponzor / Sponsorship

Vodovod d.o.o.

ISBN 978-953-6695-71-3

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Gradske i sveučilišne knjižnice

Osijek pod brojem 130617067

Zahvaljujemo se Gradskim Galerijama Osijek za sudjelovanje u realizaciji
manifestacije 23. Slavonki biennale.